De Propertii codicibus Urbinate 641, Lusatico, Vaticano 3273.

Dissertatio inauguralis

quam ad summos in philosophia honores

ab amplissimo philosophorum ordine Gryphiswaldensi

rite impetrandos

scripsit

Otto Neumann

Brandenburgensis.

Gryphiae MCMXIV. — Typis Julii Abel.

Consensu et auctoritate ordinis philosophorum dissertationem typis expressam esse testatur

Ericus Pernice, ordinis philosophorum h. a. decanus.

Ad ordinem philosophorum de comprobanda dissertatione rettulit

E. Lommatzsch, professor p. o.

Examen rigorosum habitum est a. d. VI Kal. Mart. MCMXIV.

Parentibus Carissimis Sacrum.

Ante nonnullos annos in bibliotheca Gorlitziana novus codex Propertianus saec. XV. repertus est. De quo primus disseruit Peper, qui Lusatici nomen ei dedit, in annalium, qui inscribuntur ‚Neues Lausitzisches Magazin', tomo LXIX. anno 1893 edito; tum Paulus Koehler[1]) et Theodorus Heukrath[2]) explanatius de eo disputaverunt. Qui viri omnes illum codicem summis laudibus efferunt fundamentumque, ut ipsius Koehleri verbis utar, textus restituendi in Neapolitano et Lusatico ponendum, ad ceterorum codicum lectiones raro iis, qui carmina Propertii sint edituri, confugiendum esse docent. Assensus quidem est sententiae illorum Birt[3]) in Mus. Rhen. tom. 64. (1909) pag. 393. Sed aliter de hac re iudicavit C. Hosius[4]), qui Lusatici lectiones, cum textus eius, quod ipsi concederent Koehler et Heukrath, commixtus esset, neglegi posse contendit. Praeterea solum illum codicem praeter Neapolitanum non esse adhibendum, quod proxima cognatione coniunctus esset cum Urbinate 641 et fortasse cum Vaticano 3273. Omnes autem eius modi libros, cum nihil, quod proprii esset pretii, praeberent, ex apparatu critico esse removendos. Quibus paucis verbis cum Hosius litem non plane diiudicatam esse censeret et ipse, ut denuo de his rebus quaestio haberetur, optaret, ego voluntati eius obsecutus illorum librorum lectiones

1) P. Koehler, De Properti codice Lusatico. Marpurgi 1899. Philol. t. 64. (1905) inde a pag. 410 sqq.

2) Th. Heukrath, De Propertii codice Lusatico L. Marpurgi 1910.

3) cf. Berl. phil. Wochenschrift 1898, p. 1291.

4) C. Hosius, Sexti Propertii eleg. libri IV. Lipsiae 1911, in praef. pag. VIII sqq.

examinavi. Quid autem his studiis peractis de singulorum codicum origine et auctoritate iudicem, hoc loco explicabo. Sed priusquam ad rem ipsam tractandam accedo, et de compendiis et de subsidiis, quae in hoc opere perficiendo usurpavi, pauca dicam.

Lectiones Urbinatis et ex imaginibus photographice depictis, quae Roma ad me missae sunt, et ex collationibus ab Hosio instructis, Lusatici ex tabulis anno 1905 a Koehlero editis, quas correxit Heukrath[1]), Vaticani sola ex Hosii collatione cognovi. Ceterorum, quos adhibui, codicum lectiones ex editionibus, quas Baehrens[2]) et Hosius paraverunt, sumpsi, praeterea ad Laurentiani F collationem novissimam, quam Haenel[3]) emisit, confugi.

Siglis usus sum iisdem, quibus Hosius in editione Propertiana usus est. Sunt autem haec:

1. N: codex Neapolitanus. saec. XII.
2. A: cod. Vossianus 38. saec. XIV., desinit II 1,63.
3. F: cod. Laurentianus plut. 36, 49. saec. XIV.
4. L: cod. Holkhamicus 333. saec. XIV., inc. II 21,3.
5. D: cod. Daventriensis 1792. saec. XV., inc. I 2,14.
6. V: cod. Ottobonianus 1514. saec. XV.
7. O: consensus codicum N A (usque ad II 1,63) F L (inde a II 21,3) D (inde a I 2,14) V aut omnium aut reliquorum. In inscriptionibus littera O consensus librorum praeter N, in quo tituli non leguntur, designatur.

Quibus compendiis addo haec:

8. U: cod. Urbinas 641. saec. XV.
9. l: cod. Lusaticus. saec. XV.
10. v: cod. Vaticanus 3273. saec. XV.

---

1) l. c. p. 6 sq.

2) Sex. Propertii elegiarum libr. IV. Recensuit Aemilius Baehrens. Lipsiae 1880.

3) A. Haenel, De Propertii codice Neapolitano 268. Gryphiae 1912, p. 11 sqq.

Pars I. De codice Urbinate.

Iam attendamus animos ad Urbinatem 641. Primum, ut de scriptura huius codicis saeculo XV. exarati nonnulla dicam, in U eadem res nobis occurrit atque in ceteris libris, qui illis temporibus orti sunt. Confusa enim sunt inter se a librario permultis locis litterae, velut *y* et *i*, ita ut legamus: *ilyon*, *sydera*, *hyasidos*, *oryquos*, *tygres*, *sycano*, *laydos*, *cytharam*, *tythoni*, *sydoniae*, *tyberi*, *nyobe*, *ydibus* et *phrigium*, *illiria*, *tirrhena*, *calipso*, *driades*, *linceu*, *polipheme*, *stigio*. Littera *t* posita est pro *c* in *conditio*, *delitiis*, *sotium*, *speties*, *c* pro *t* in *meneciaden*, *euricio*, *tacio*, *ocia*, *s* pro *x* in *xersis*, *x* pro *s* in *exquiliis*, *qu* pro *c* in *liquoride*, *oryquos*. Tum dipthongorum *ae* et *oe* locum saepissime littera simplex *e* obtinet, velut in *hec*, *hemonio*, *mecenas*, *meotica*, *secla*, *hedus*, *menas; phebo*, *pena*, *cresum*; consonans geminata occurrit in *appidano*, *hippanis (= hypanis)*, *missenus*, *occeano*, *littora;* aliis locis, ubi duae consonantes flagitantur, una exstat, velut in *iupiter*, *pupis*, *retulerit*, *querelae*, *cominus*, *quatuor*, *hanibalis*. Denique, quod pertinet ad aspirationem, mira scribendi ratione librarius Urbinatis usus est. Addidit enim litteram *h* in *archadiis*, *choa*, *lachrimis*, *ythachi*, *cholchis*, *chalamo*, *chacus; bosphore*, *hysiphile; thoro*, *galathea*, *cathenis*, *thanain*, *linthea*, *thura; hara*, *hismaria*, *horestem*, *humero*, omisit in *eveat*, *iugurta*, *renus*, *treicia; edus*, *iacynthos*, *oratia*. Sufficiant haec, cum cetera omnia ex tabulis, quae sequuntur, cognosci possint. In hunc enim indicem omnes lectiones diversas ab iis, quas in editione Propertiana a L. Muellero Lipsiae 1870 instituta legimus, recepi eadem usus ratione ac P. Koehler, qui in Phil. tom. 64. inde a pag. 413 sqq. Lusatici codicis lectiones in medium proposuit[1]). Singuli autem libri singulaque carmina ita ut a Baehrensio inter se a me discripta sunt.

---

1) Formas *quanvis nunquam, cunque* etc., *compescere, imponere, immerito, impius* similes in U usitatas neglexi.

Caput I. Tabulae, quae Urbinatis lectiones continent.

PROPERTII AURELII POETE CLARISSIMI NAUTE MONOBIBLOS ELEGIAR, LIBER INCIPIT PRIMUS FELICITER.

Liber I.

I. ‚Ad Tullum.' 1. Cinthia (a *in ras.*) 9. Minalion 10. contulit yasidos 13. psilli 14. archadiis 17. nō nullas 19. fallacia 20. sacra 23. sydera 24. citalinis 25. Et 31. annuit 36. assueto 37. auerterit.

II. ‚Ad Cynthiam.' 1. victa 2. choa 3. oronthea, myrra (y *ex* u) 7. tuæ est 9. quos summittat 11. formosius 13. persuadent 15. phebe 16. telaira 17. ida, phebo 18. & uenit, littoribus 19. phrigium 20. ippodamia 23. vulgo 25. ne (*ex* nec m_2) 32. Tedia.

III. ‚Ad Cynthiam.' 2. littoribus 5. assiduis 6. appidano 11. non dum 12. thoro 16. & arma 27. duxit 30 congeret 34. thoro 36. e *ex* c m_2 38. hei 39. perducas 46. lachrimis.

IV. ‚Ad Bassum.' 4. assueto 5. antiopę(2), nicteidos 6. Spartanę(2), hermionę(2) 8. sinat 11. Hęc (H *ex* N) 13. color 14. dicere 17. hoc 19. hac 22. Deferet (*ex* Differet) m_2 27. nostri.

V. ‚Ad Gallum.' 3. meos 7. magis 8. solet, tibi: *in mg.* mihi m_2 9. rüis *in textu*, *in mg.* tüis m_2; nostris *in textu*, *in mg.* uotis m_2 12. alligat 13. Ah 15. męstis; hörror *in textu*, *in mg.* hümor m_2 27. solatia 31. desine *om.* m_1, *add. in mg.* m_2.

VI. ‚Ad Tullum.' 1. hadrię 2. ęgęo 3. coripęos 4. domos, memnonias 9. m 10. irato 12. Ah 22. at 24. Afferat, lachrimis 32. Lydia (y *ex* i m_2) tinguit 34. et, pars eris.

VII. ‚Ad ponticum.' 3. sum 9. hęc, (2) fama ē 12. sepe 13. assidue 16. Quod, eviolasse 22. preferar 23. poterant, sepulchro.

VIII. ‚Ad Cynthiam.' 2. illiria (*ex* yll-) 3. est 5. uęsani 7. ruinas 11. tirrena, harena 17. moereris (oe *ex* o m_2) 18. galathea 19. prevecta 20. oryquos 21. de te 22. lumine verba 24. mea est 25. atraciis 26. hilęis, (2) mea est.

VIIIb. *cohaeret superiori elegiae.* 27. erat 28. assiduas 38. amara (u) 42. mea est 43. sydera 44. mea est 45. subducet (e *ex* i m_2).

IX. ‚Ad emulum irrisorem.' 1. irrisor 4. quęvis 6. queq; 7. lachrimę 11. numerini (*ex* ĩnermi) m_2 12. lęuia, querit 13. queso 19. tygres 26. tua est 29. Quid 30. assiduas, aufuge 31. & possunt (u *ex* i m_2) 33. fatere (i) 34. quo.

X. ‚Ad Gallum.' 2. Affueram, lachrimis 11. concedere 12. letitię 17. recentis 25. Irritata 27. sis *ex* sit.

XI. ‚Ad Cynthiam.' 1. Cynthia (y *ex* i m_2) 2. littoribus 3. thesproti 5. adducere 10. Parvula 11. te tantis 14. littore 15. amoto (o *alt.* *ex* a m_2) 18. timetur 21. An 23. cinthia 26. Quicquid 28. dabunt, dissidium 30. Ah.

XII. *Nullum intervallum.* 2. conscia roma 3. divisa est 4. hippanis 9. non (num) 11. longa via 15. presęnti 16. lachrimis 19. abhac deșsistere (e *pr.* *ex* i).

XIII. ‚Ad Gallum'. 8. adire 9. contenti pena 11. vulgares 12. querendo 14. *post* 15., *postea correctum* 16. in lectis 17. uerbis 18. cęlat 21. hemonio salamonida 22. Tęnarius (2) 24. in etheis, iugis 25. omnis, amantes 26. trepidas (e) 27. passa est 28. adduci 29. digna et.

XIV. ‚Ad divitem.' 3. lyntres (y *ex* i m_2) 5. omne 14. Que 20. thoro 22. textibulis 23. Que 24. uel.

XV. ‚Ad Cynthiam.' 9. ythachi, calipso 11. mesta
c
12. loquta 15. Alphisiboea, ulta est 17. esoniden (s *ex* x) 18. Hysiphile; uacuo *ex* -e 19. Hysiphile 20. hemonio 21. euadnę 27. ah 29. Multa 32. Scis 33. Quam tibi 34 perfidia est.

XVI. ‚Verba ianuę conquerentis.' 4. lachrimis humida 8. exclusis 9. infamis 10. obscenis 12. secli 18. iam 22. Turpis 23. sydera plena 29. sycano 34. zephyro (y *ex* i m_2) 38. irato dicere tota 48. ęterna deferor.

XVII. ‚Ad Cynthiam.' 3. casiope solito, carinam 4. cadunt 8. Hęccine 10. pene 11. reponere 13. Ah 15. levius 18. optatos (o *alt. ex* a) tyndaridas (y *ex* i) 28. sotio, littoribus.

XVIII. ‚Ad Cynthiam.' 2. zephyri (y *ex* i m_2) 8. cogor (o *alt. ex?*) 9. carmina 12. formosos (s *extr. postea add.*) 14. seua 16. delectis, lachrimis 17. colore 18. nulla 20. archadio 21. Ah 23. An, quod 27. divini fontes
i
31. es m (*in mg.* tibi m_1).

XIX. ‚Ad Cynthiam.' 5. noster 7. philacides 10. Thes-
b (2) a (2)
salus 13. formosa, heroinę(2) 17. longę te 18 lachrimis 22. Abtrahat e 23. lachrimas 24. assiduis 25. inter nos.

XX. ‚Ad Gallum.' 4. minius dixerat 6. Therodamanteo, hylę (y *ex* i m_2) 7. Hunc, siluę 8. aniena (ni *ex* m m_2) 9. littoris 10. ubicicunque 12. adriacis 17. fertur, pegasę(2) 18. ipse 20 applicuisse 21. placidis (s *ex* t m_2) 22 littora
c (2)
25. septati 26. zethus 30 sūmovet 31 cesset, orithyę 32. Ah, hylas ibat, amadrias hinc 33. arganthyphebe 34. humida 35. nulle 37. irriguo 42. imaginibus (*ex* unguinibus) m_2
s
44. humero 45. driades 49. responsa sed 52. iusus.

XXI. ‚Ad militem.' 3. Quid 6. Ne, lachrimis.

i
XXII. ‚Ad Tullum.' 1. m 3. sepulchra 6. Sit, precipue.

PROPERTII AURELII POETAE CLARISSIMI NAUTĘ ELEGIARUM MONOBLIBOS (sic!) LIBER EXPLICIT PRIMUS INCIPIT EIUSDEM SECUNDUS.

Liber II.

I. ‚Ad Mecenatem.' 5. chois, cogis 6. choa 10. facilis 14. y[i]liadas 15. sive est 17. mecenas 20. Imposit[u]am 21. Nec 22. Xersis 24. Cymbrorūque (y *ex* i m_2) 30. & ptholomęnei 31. [ę]gyptum (g *ex* c m_2) 33. cathenis 35. contexerit 38. meneciaden 39. flegręos, encheladique 41. phrygios (y *ex* i m_2) 44. vulnera 45. versantes 46. conteret [t]arce 50 probat (t *a* m_2) 53. pereundum ē 54. Cholchis cholchiacis, a[t]ena 55. prędata ē 60. Phęnicis, phyllirides (y *ex* i m_2) 61. cresis 63. hęmonia, vulnus [(2)] 65. Hos 66. Tantalea 67. urnis 68. assidua 73. Mecenas, spes 76. Esseda (a *ex* i m_2) 77. illachrimans.

II. ‚Ad Cynthiam.' 4. Iupiter 5. coma est 7. dulichias 11. Mercurio satis (sanctis *in mg.*), bobeidos. 12. primo 13. etiam 16. ag[e]at.

III. ‚Ad irrisorem.' 1. nullum 5. harena 11. meotica, mynio (y *ex* i m_2) 14. geminęq; sydera 15. bombice 17. iacheo 18. eubantes, adria[d]gna 19. tentat 22. Carmina quę; lyrines *in textu, in mg.* quiuis 23. Num 24. Ardidus 25. contulerint 30. accumbens 33. flagret 40. priamus 42. ante.

IV. *cohaeret superiori elegiae.* 1. aut m[i] 3. detrectat 4. assueto 7. nylampus 8. [t]ypicli surripuisse 9. phero 10. amithaonia *a versu 11 nova incipit elegia, cui titulus* Ad amantem *praefixus est.* 15. Nequicq̄ 17. cytheis 18. permedeę 19. via est 24. quicquid 29. cymba (y *ex* i m_2).

V. ‚Ad Cynthiam.' 1. verum est 3. mi penas 4. aquilo 10. affuerit, redibis 16. leve est 21. vestes 23. connexos 26. circumiere (m *ex* n m_2).

VI. ‚Ad Cynthiam'. 1. ephereae laydos 4. ericthonius 5. delectas 6. Phyrne|tam 8. iura 11. lędet, dabit 12. qua 13. lędant 15. fama ē, ventum est 18. perithoum 20. duro 23. ameti coniux 24. feri 25. quod 26. cuius 27. obscenas 31. Ah 37. que 41. me ducet.

VII. ‚Ad Cynthiam.' 1. est 2. edita stemus 4. iupiter 8. more 9. lumina 11. qualis, tibia *a vs. 13 nova elegia incipit cum titulo* Ad Cynthiam 13. patriis gnatos 18. borystonidas (o *alt. ex* e m_2.)

VIII. ‚Ad amicam.' 1. Cripitur 2. lachrimas 4. leuior 6. mea dicta est 8. rota est 10. steterant 13. iam 14. qui 15. Ec quando ire (ire *ex* ne *sive* ue m_2), ≡anusque *(littera* s *erasa est)* 21. antigone, boetius hemon 24. noluit ire 25. efficies 30. tectis 31. fugas tractos 33. harena 37. captiva est 38. illum hemoniis 39. marte.

IX. ‚Ad amicam de rivali.' 1. ego est 2. electo 5. deferre 9. achillem 10. vęxana 11. merens 12. Propositum fluviis, simeonta 13. Fedavitque 15. cerula 16. viro 17. veris (e *ex* i *sive* i *ex* e), nautis 18. interet 23. ipse 24. Dii, fruere 26. stygiae (y *ex* i) potirent 27. circunstaremus 28. proh dii 30. occeano 31. facile est 33. syrteo (y *ex* i m_2) 34. notho 35. fędus 41 sydera 43. invita 44. sic.

X. ‚Ad Augustum.' 2. hemonio 7. veteres 8. mea est 9. vultu 10. cytharam 15. quis 18. Sentiat 20. m 22. hac 23. carmen 24. thura 25. etiam.

XI. ‚Ad Cynthiam.' 2. Ludet, ponet 3. tecum.

XII. ‚De amore.' 3. Is 10. humero 12. vulnere 15. e 16. Assiduusque 17. Quid, iocundum est 18. Sed[si] puer est[es], puella tuo 22. tua ē.

XIII. ‚Ad Cynthiam.' 1. achimeniis armatur etrusca 4. asscraeum 6. hismaria 10. illustres 12. pueris 13. Hec 21. heburno 22. actalico, thoro 25. sit magna 29. Oscula'q; 30. onix 32. paruula 37. nostri (i *ex* o) 38. fuerāt pythii 45. ꝉorę 46. secla 47. Quis tam longeuę 49. ille 53. qui 55. iacuisse.

XIV. ‚De receptione in nocte.' 1. triūpho ē 5. electra[e], horestem 11. tum 16. Conditio 25. citherea 28. amans (an *ex* ni m_2) 29. veniet 30. onusta.[2]

XV. *Intervallum unius versus, deest titulus.* 1. m[i] 2. delitiis 3. apposita 5. mecū est 7. lassos 8. siccine lacte[e] 13. lacena 15. endimion 17. cubares 22. hic 25. cathena 29. vęsani 37. m[i], tecum 47. Nec 49. lucet, o *omiss* 53. speramus.[2]

XVI. ‚Ad Cynthiam.' 1. illiricis 4. Ah 8. Est 10. illirias 14. assiduis 16. Iupiter, marce[e] 17. occeanum 18. ipso 25. peccarim 27. exclusis 32. suis 34. mensa 35. At 39. Hunc (H *ex* N m_2) infamis 45. Nec 46. fiet 48. Iupiter, negligit 50. ętherea 52. fulminis, cadit vs. *54. add.* m_1 *in mg.*

XVII. ‚De exclusione.' 4. fractus, thoro 7. sysiphios 16. Aut per *in ras.*

XVIII. ‚Ad Cynthiam.' 1. Assidue 5. Quid si iam canis ętas mea caneret 7. An, tythoni 8. domo est 9. undis 12. iterum est 15. tythoni 16. mennone 20. aut.

XVIIIb. *adhaeret superiori elegiae.* 25. figura est 29. mihi 30. satis 31. ceruleo, tempore[a] 32. bona est.

XIX. ‚Ad. Cynthiam.' 1. scynthia 2. colis 11. assidue 13. thura 14. Hedus, agrestis 16. externo (er *in ras. a* m_2)

21. tentare 22. cominus 23. Non *ex* Nec 25. clituntus (— *a* m_2) 31. assidua (2) 32. non.

XX. ‚Ad Cynthiam.' 7. niobe, superbe 8. lachrimans, syphilo 10. danes 11. ęratas (2), cathenas 12. trās = iliamque (tr *ex* st, — *et* = *a* m_2) 16. tibi (i) m, uternque (er *in ras.* *a* m_2) 25. ulla ē 26. Quicquid 29. erinies (d) 31. tycii (y *ex* i m_2), pena 32. sysipheo 34. tales, quae (ae *ex* a m_2).

XXI. ‚Ad Cynthiam de pantho.' 1. Ah 7. sermo es 12. Eiecta est tenuis, domo 13. iuvene est, calipso 15. Ah, aurem (e *ex* u) (r) 17. Huic 18. cauere.

XXII. ‚Ad heremium demophoontem.' 1. heremi (o) 5. deducit 7. vulnus 11. vultu m (i) 13. Queris 14. quare 16. phrigis, cęditur (2) 19. thamirę 22. haud unq̃ est 23. sępe est 25. Iupiter alcmenę(2) 26. noctibus 30. Non, friges 32. myceneę (y *ex* i) 33. casses (l) 36. parum est 41. navis 43. dura es 44. Quod, et 48. Cur, quę (i), ille vetat.

XXIII. ‚De servitute amoris.' 1. et, vulgi 2. m (l), aqua est 5. quę nam 8. scribas (s *ex* t m_2) 9. vultum 11. carę(2) 12. Ah 14. septa 21. m/misit (i (2)) 22. capiant, thori.

XXIV. ‚Quod amans non est liber.' 1. sit 4. Aut, ingenuus aut 8. Ureret 15. Ah, si me (s *ex* n).

XXIVb *adhaeret superioribus.* 19. nōdum est 25. pugnat 27. Tetra 30. protervus 33. sybillę 36. eheu (e *pr.* *a* m_2) 38. navitaș 43. theseus 45. nota est 47. Dura est 51. Hi.

XXV. ‚Ad amicam iratam.' 5. se = cubat 6. Grandeuiq; 7. harena 9. deducet 10. thitonus 12. sępe 14. Caucase = as (C *in ras.*) 17. sublimine amor qui 19. contentus 21. asumis (s) 22. Credule (a) 27. Mendaces ludunt flatus *in ras.* 35. secla 37. secula 40. si, nostra (no *ex* ue m_2) 42. fusco, dulcis (*ex* ducit) m_2 45. sandicis 46. via est.

XXVI. ‚Somnium De Amica.' 4. humore 10. iam 16. niseę cerula 17. incurrere 21. $\overset{i}{m}$ 23. cambisę, chresi 24. thoro *A vs. 29. nova elegia incipit cum titulo* De amica sua persequenda 32. sepe 34. pupis 39. ratis *in textu, in mg.* rudis m_2; argo 42. iupiter 47. aminione, aruis 48. lernę(2) 50. perfudit (re above) 51. boream, orithya 54. vorans, carybdis (y *ex* i m_2) 55. sydera 56. edus. *vss. 57./58. om.* m_1, *add.* m_2 *in mg.* 57. Q, (= Quod) m_2.

XXVII *adhaeret antecedenti elegiae.* 1. At 2. adeunda *in mg.* m_2 3. phenicum 5. sequimur 7. $\overset{m}{\text{fletus}}$ capiti, tumultū 9. domibusq; 13. stygia (y *ex* i m_2) 15. clamantis, puelle.

XXVIII. ‚Ad iovem pro amica egrotante.' 1. Iupiter affectę 5. culpa est 8. Quicquid 9. illa peręque 10. Pręe(2), dea est 11. pelasge 16. venit 19. terris, vagata est 23. archadios 24. sydere 27. semele 29. meonias (d above), omnis *A vs. 35. nova elegia incipit instructa titulo* Ad iovem pro amica oratio. 38. cōdidit 40. Cerula 41. queso 44. magnū est 45. operta 46. (Narrabit)q; (q; m_2 *in mg.*) 48. Persephone, seuior 50. scilicet 51. Vobiscum est 52. pasiph$\overset{a}{e}$ 54. phębi 57 cuiq̃ est, peremnis 59. demissa 61. iuvence.

XXIX. ‚Ad Cynthiam.' 1. Hesterna, vagirer 6. visa est 7. fuerant 12. Intrat *in textu, in mg.* m_2 intereat 14. fores 15. sydonię 17. Afflabunt 18. fâcit 21. me imlecto m_1, *corr.* m_2 *in* iniecto; duxerūt 24. at 27. narrabat (*ex* narratū) m_2 29. demissa 30. Heu 31. Quod 33. $\overset{i}{m}$ 35. thoro 36. volutantis 37. $\overset{i}{m}$ 39. nostra 40. laxa (l *ex* s m_2) 41. custode recludor, *in mg.:* custodis rector 42. non.

XXX. ‚Ad Cynthiam.' 1. ah, nulla ē 2. thanain 6. mercuri 9. nunq̃ 11. ille est 12. pręsentis 13. senes (s *pr. in ras.*) 15. onerantur 16. sonet (t *ex* s m_2) 17. menandri 18. pallidus 19. Nunc; iam *om.* m_1, *add. in mg.* m_2; dura,

phrygias (y *ex* i) 20. nota 25. cynthia (y *ex* i) 26. Rorida, de rege 29. semelā est 30. volaret 32. angor 35. œagri (ri *in ras. a* m_2) 37. me *om.*

i XXXI. ‚Ad Cynthiam.' 3. Tanta penis, columbis 5. phebo, m 8. Quatuor artificis uiuida (ui *pr. ex* in m_2) 10. ortygia (y *ex* i m_2) 11. Et.

XXXII. *adhaeret superiori elegiae.* 2. crimina lumen habet 3. prenesti, o cynthia (*ex* ochynthia) m_2 4. ęei, Telagoni *ex* lethogoni m_2 5. vatem 6. dicit anum 7. spatiare 8. sed,
l
uetat (et *ex* oc m_2) 9. thedis (th *ex* t m_2) 12. attaicis
b (2) a (2)
13. creb. plat. par. urgentibus 14. marone 15. Et, nymphis
s (2)
23. nostra 26. fabula *in textu*, rabula *in mg.* m_2; pena 27. damnata ē 28. erit, phebe 30. Consumpta est 31. Tyndaris (y *ex* i m_2) hesterno 32. domū est 35. parim 37. etiam amadriadū 46. certe est 47. tacios, durosq; sabinos 50. deligere 51. nolint (in *ex* ui m_2) 53 & 54. antiquas 59. dane 61 ‸(2) quę(2) es (*in mg.* ‸tu m_2).

XXXIII. ‚Ad Cynthiam.' 1. solemnia 11. Ah 14. Iupiter, dea es 15. egyptus 16. via est (est *a* m_2) 19. fugavimus 20. tyberi nylo 21. dolore es 26. non dum est 27. Ah 29. cecropiis (e *ex* i m_2) 31. euricio 32. polipheme 35. lyęo
(2)
(y *ex* i m_2) 36. formosa es 37 prependent, demissa, serta 43. estus 44. assiduos.

XXXIV. *adhaeret superiori elegiae.* 1. credat amori 2. pene, mea est 3. nemo est 7. Hospes 8. uirum est 9. Linceu
a d
12. Posset (t *ex* s, & *spscr.* m_2) 15. sotium 16. amitto
i
19. nihil 20. quod stulto 21. causa ē qua 25. Linceus,
b (2) a (2)
insanat 29. erecthęi 31. musis memorem, philitam 32. inflatis
(2) ⊦
omnia 33. rursus, ętoli 34. factus 35. phrygio (y *ex* i m_2),
(2)
meandria 37. orion 39. Non amphiareę prosint tibi fata

quadrigae 41. echileo, coturno 43. includere 47. Si, ante gravis 53. stygias (y *ex* i m_2) restabit erumnas 54. flumina 55. relicta est 61. virgilio, littora (li *in ras. a* m_2) 67. galesi 68. Tyrsin 70. hedus 72. tytirus ipsa 74. delitias 76. facilis, amadriadas 77. aschrei, precepta 83. sim 86. laochadie 89. confessa est 91. liquoride 93. cynthia.

PROPERTII AURELII NAUTĘ POETĘ CLARISSIMI MONOBIBLOS ELEGIAR, LIBER EXPLICIT II INCIPIT EIUSDEM TERTIUS.

Liber III.

I. 1. choi, philitę(2) 5. tenouistis (t *ex* r m_2, i *pr. in ras.*) 7. Ah 11. currum 22. onus 25. artes 26. hemonio, ipse 27. cunabula parvi 29. Deiphebumque, polyledamantes (o *ex* u m_2) et *om.* 30. parim 31. ilyon 32. oetęm 33. memorator (o *alt. ex* u m_2) 36. ipse *in textu, in mg.* esse m_2 37. sepulchro 38. Provisum est lycio (y *ex* i m_2) *A vs. 39. nova elegia incipit cum titulo:* Ad librum suum. 40. insolito.

II. *adhaeret superioribus.* 1. detinuisse 2. treicia 3. citeronis (ci *in ras.*, t *ex* c) 5. polipheme, galathea, ętna (n *ex* h) 9. taenareis, m 10. Ne 11. phęacias 12. martius 13. comites (e *ex* i) 15. est 16. monumenta 17. sydera 18. ęlei 20. conditione 22. pondere.

III. ‚Somnium Propertii.' 1. in (*ante* umbra) *spscr.* m_2 2. humor 7. cecinit, oratia 8. tropea 11. locros (o *prior ex* a, o *alt. ex* e) 17. hic, speranda est 19. scanno 21. seuecta (u *ex* n) est, giro 22. cymba (y *ex* i m_2) 24. mari est 25. monstret 26. solo est 27. erat (a *ex* i m_2) affixis 29. Ergo musarum. 30. pa tegęę 32. gorgoneo 39. cygnis (y *ex* i m_2)

42. Flere, tinguere: *in mg.* tangere m_2 43. prelia 45. sęvo, renus 46. merenti.

IV. ‚De triumpho Cesaris.' 4. Tygris (y *ex* i m_2), tua
e i
6. Assuescent, parta trophęa 7. ex parte 9. Omnia 11. lumina
h t
17. braccati 18. subter (b *ex* p m_2) 22. eriṣ.

V. ‚Ad amicam iratam.' 8. caute 13. Haud 17. cręsus
t (2)
hyro (y *ex* i m_2) 18. parca 21. iuvet, lieo 24. Sparseṛit &
t c
integras 30. perhennis 33. per rhebi 34. atratis 35. bootes (ot *ex* on m_2) 39. gigantum 40. Thesiphones 41. alcmeoniae 44. tytio 45. gentis 46. haud 47. superest.

VI. ‚Ad Lygdamum.' 9. Sicut 13. Ac mestam 17. Humidaque 19. promissa est 20. pene 22. nulla 29. strygis (ry *ex* ri m_2) 30. uicta uiro 40. et *om.* 41. Quod mihi si.

VII. ‚De morte Petii et malo avaritię.' 1. vitae es (ae *ex* a m_2) 5. petum, linthea 11. adstant 12. mare est 13. orithyae 17. Pete 18. tibi est 21. littora 22. Qua, pena minantis aquae 24. mactata est ephigenia (e *pr. ex* i m_2) 25. positaq; 26. Petum, harena 27. peti sepulchrum 29. curvę(2)
a
iamtexite 33. Anchora, quem 34. parum est 35. Ventorum est, haud 39. pupes 40. salo est 42. soli 46. nihil ubi (u
i
ex i m_2) flere 47. hęc petus 49. chio chalamo, orithia 54. Petus 57. ęgęi 59. primae 61. Ah, alcionum, affligar 62. ceruleo,
(2) (2)
est *om.* 63. eveat 66. peto 68. tracta, thetis.

VIII. *Spatium unius versus. Titulus deest.* 11. gravida,
u
convitia 13. se 14. menas 24. lachrimas 26. At 27. quę (*pro* cum) 28. iratam 29. grata 34. pax (x *ex* r) 35. nulla est 37. tendisti 39. data est 40. Offensam.

IX. ‚Ad Mecenatem.' 1. Mecenas 3. Turpe est 8. Flamma 9. lysippo est 10. chalamis 11. tabulaṣ 14. miros, achantus
i
15. Phydiacus, iupiter 21. pręcepta 25. hostes 33. tenebaṣ
(2)

34. trophęa 36. Tota, mora est 38. semper 44. dure 45. curant, curant 48. flegręis ᵏoromodonta 50. menia 53. littore 55. pelusii 56. Antoniique 57. ceptae 59. Hoc (o *ex* e m_2), te est.

X. *Spatium unius versus. Deest titulus.* 1. m = ane (m *ex* in, n *ex* r? m_2) 2. thorum 4. tum (ter) 6. Ponet (a), minax 8. nyobę lachrimas 9. Alcionum 10. itim 13. lympha (y *ex* i m_2) 15. Dein (in *a* m_2 *in ras.*) quá 17. peremnis 19. thure 22. crocinon aris, onix 26. perstrepet 27. Sic, tactu 31. thalamo solemnia.

XI. ‚De imperiis feminarum.' 6. Vulneribus 8. timore 12. esonias 14. Concotis *Super vs. 17.*: De Michale. 17. O Miphale (p *ex* c) & (in) 18. Lydia (y *ex* i) gigęo (2) 19. qbi (q m_2 *ex* i), orbe (o *ex* u m_2) *Super 21:* De semirami 23. menia 24. Nec 26. surgere 27. crimine 28. Iupiter 29. que, obprobria vexerit 30. foemina 31. Coniugis 33. alexandrea (e *alt. ex* i m_2) 34. memphy 35. ubi (u *fortasse ex* ti m_2) 37. flegraeo 38. croceo *(sed nihil in mg.) Ante vs. 39*: De Cleopatra 41. anubim 42. tyberim 45. canopeia 46. dare statuas 47. tarquinis 51. intimidi vada 55. fuit 56. assiduo 59. Hanibalis, syphacis (y *ex* i m_2) 61. Curius 64. Et 65. dii condiderant, dii 68. bosphore 69. memorabat 72. ionio (i *pr. ex* c m_2).

XII. ‚Ad Postumum de Galla.' 6. thoro 7. intecta 11. medę(2) lętentur (2) 12. cataphratus (a *alt. ex* o m_2) 14. Si credeūt (ū *ex* n m_2) 18. tuae 25. mons, calpe 26. polipheme 28. caribdis 29. Lampathie scithicis 30. phębo, lampathię (2) 31. aeę 32. hyemis (y *ex* i) 33. Nigrantisque 34. Syrenum (y *ex* i) 35. lecto 38. penelopę(2) dęlia. (2)

XIII. ‚De auaritia et luxu matronarum.' 2. venerē 4. via est 5. mitrit (*ex* nutrit m_2) 6. erubro conca erycina (y *ex* i m_2) 7. tyros (y *ex* i m_2) ostrinos (o *pr. ex* a m_2) prębet (ę *ex*

o. m_2) cadmęa 8. Cynnamon (yn *ex* in m_2) 9. clausas 10.
(2)
terunt, icariote (te *ex* re m_2) 12. obprobrii 13. Nulla est,
n i
nulla est 14. At siqua est 17. iacta est 22. iuris 23. Hoc,
nn
hic 27. mus erant, cydonia (y *ex* i m_2) 32. viricoloris (*in mg.* versicoloris) 35. Atq; hinuli, totos 36. thoro 38. pena 41. Diique 48. iam (i *ex* t) 53. aurigero 55. Et, thoracis polymestoris (y *ex* i m_2) 56. polidore 58. nusquam est 59. verus 62. menas 63. parim phrigiae 64. equum 66. Experta est.

XIV. ‚De moribus spartorum'. 2. gynnasii (yn *ex* in m_2) 3. laudes 5. velocis 8. vulnera 9. cestum 11. Gyrum (y
s
ex i m_2) 14. Thermodontiaciacis 15. thaygeti, aspersa 17. habenis 23. ulla est 24. pena 26. longe 27. Nec 28. domi 30. angusta est.

XV. ‚Ad Cynthiam de Lycinna.' 1. Hic 2. veniant
s
3. praetexta, amictus 5. animo 6. licinna *vs. 10. post 11. positus est* 12. Nicteos 13. Ah, uxit 15. Ah 17. passa
x
est 19. Iupiter 21. est 22. victa 25. cytheronis 26. Non 27. ęsopi 29. lachrimis 30. Experta est tabulis 31. in
(2)
adverso, nothos 33. sic 38. dircem (*m_2 corr.*) 41. Parta, zethi 42. Peana amphyon (y *ex* i m_2), arachinte.

XVI. ‚De imperio amicę.' 1. epistola 2. Tibur (- m_2)
b a
4. nympha 5. ne me 7. hęc distulero 12. Scyronis (cy *ex* ci m_2), si 14. ªdeo 17. hiantis 18. via est 19. tamen paruo
i
20. exclusis 23. Afferet huc, m 25. Dii, nec 26. assiduo,
ma
vulgus 27. infant 29. humet.

XVII. ‚Ad Bacchum.' 8. ariachma (*ex* ariadna) 10. sanabunt (u *m_2 in ras.*) 12. animo 17. minuam (*ex* numen) m_2
i l
m 18. pressantis 21. ęthnęo flumine 22. nysęis, figugata
(2) (2) (2)

(g *alt. ex* r) 23. nequicquam, lygurgum (y *ex* i) 30. Cingit 33. dircęae 34. chalamo 35. cibele 36. Fundet 39. coturno 40. pyndarico (y *ex* i m_2).

XVIII. ‚Quod Mors sit ineuitabilis 2. humida 3. missenus harena 5. mortales 8. Quid 9. stygias (y *ex* i m_2) vultum 16. ore (*in mg.* orbe) 21. hoc 22. via est 24. Scandenda est torti (t *alt. ex* c m_2) 27. Nerea, achillem 28. Cresum haud, parit (ri *a* m_2) humor 32. Huc, tuae 34. Caesaris.

XIX. ‚De incontinentia mulierum.' 7. syrtes (y *ex* i m_2), litora 8. malęa 10. rapidę 12. abiegno, bovi 16. Myrra 19. clytemestrae (y *ex* i m_2), micenis 22. Tondēs.

XX. ‚De contemptore amicę.' 4. Tantisne in lachrimis 5. verba 10. thoros 14. thoro 17. constringit 18. sydereae torta 23. nox 24. omnia 26. thoro.

XXI. ‚Ad Cynthiam.' 3. assidue spectando 5. m 6. ipse 7. amittit 8. amica thoro 11. aequorę navem 12. Remanorumque 19. lycheo (y *ex* i m_2) 20. aque 21. sufferre 25. uel studiis 28. Librorumque, docte 32. vulnera.

XXII. ‚Ad Tullum.' 1. cizzicus annos (o *ex* u m_2) 2. quę, ismos 3. inventa cibele 5. iuvat 6. & 7. athlanta 9. Gerionis (e *ex* i m_2) 10. antheique 11. phasim 15. si, ortige, et *om.*, caistri 18. quicquid 20. Flammam 23. fluis (i *ex* e. m_2) clitumnus (c *add.* m_2) 24. martius humor 25. socii 26. nympha 28. fuit una 29. andromadę, cathenę 30 phębe 33. sevę(2), bachę(2) 36. bove (e *ex* i m_2) 37. senis.

XXIII. ‚De tabulis perditis.' 8. vulgari 12. quoniam es 13. visa est 14. bona 15. dixi, cessavimus 16. paravit 17. dolens 18. ducitur 19. avari 20. diras 21. retulerit 22. signa retempta 23. colunna 24. exquiliis.

XXIV. ‚Ad amicam superbientem.' 1. Falsa est 12. egęa verba fatebor 13. aeno 16. syrtes (y *ex* i m_2) anchora, mihi est 18. Vulneraq; 19. deo est 20. Exciderant.

XXV. ‚Ad Cynthiam.' 5. lachrimis 7. vincit 9. Lumina, lachrimantia 13. capias, albosa.

PROPERTII AURELII NAUTE POETĘ CLARISSIMI ELEGIAR, LIBER EXPLICIT III, INCIPIT EIUSDEM QUARTUS.

Liber IV.

I. Titulus deest. 1. q, roma est 2. phrygem (y *ex* i m_2) 6. obprobrio 7. Tarpeiiusque 8. tyberis (y *ex* i m_2) 9. Quo 16. sollęmnis 19. palilia 24. chalamos 26. lyceus (y *ex* i, u *ex* n m_2) 30. tacio 31. seloni (coloni *in mg.* m_2) 33. violę 36. Hac ubi 38. putet 40. Heu, vecta est 41. omina (*ex* omnia m_2), illam *ex* via 43. inati (*ex* iuuat) 44. verita est humeros 45. decii 47. victricia (ric *in ras.* m_2) 48. cępit 49. sybillae 54. iupiter ama 57. Moenia, coner, versu 58. Hei, nostro est 59. Si 65. asis (*in mg.* arces m_2) cernit 66. estimet 68. incęptis 73. Accersis lachrimis cantus (u *ex* a m_2) 74. pigenda (d *ex* o m_2) 75. at (*in mg.* haud m_2) 77. architę, orops 79. Dii 81. pretium (m *a* m_2) 82. Iupiter 84. sydus 85. moneant 86. Lętus, q̃ 99. cinarę$_{(2)}$ 101. votum facite 103. libyę$_{(2)}$ 104. comissos 106. Umbra neque (nec) 107. Aspicienda via est 111. agamenoniae 117. o iliadę$_{(2)}$ 118. Quā (em) 123. Quam 124. intepet 125. asis (*in mg.* arces) 131. dimissa est 140. Eludit 141. discusserit 142. Nihil, nostro, premat ausa 146. prima 150. canchri.

II. ‚Fabula Vertunni.' 2. vertunni, paterna *in textu*, petenda *in mg.* m_2 3. et *omiss.* 4. volsanios 5. Nec mea 7. tyberinus 10. Vertunnus 11. precepimus (m_2) 12. Vertunni, credidit 15. pruma 21. Oportuna mea est 22. vertes 23. chois 25. facilem, faeno (ae *ex* re m_2) 28. in *omiss.* 29. at (t *ex* c m_2) cum est 31. speties, achei 32. plębi (2) 34. Fauon

35. vertunnus, elus 37. chalamo 40. Serpiculis 41. fama est 43. Ceruleus 44. uinco 49. & At m_2 *in mg* 52. contulit, tacii 54. hostem 58. creta (*in mg* meta m_2) 59. Stipis 61. aenae 63. Docilis.

III. ‚Epistola Arethuse ad lycotem.' 1. haec *om.* m_1, *suppl. manus recens, non* m_2. 3. deerit 4. lachrimis 8. munitus hericus 9. gethę 10. eoa discolor, aqua 11. pacate mihi[a] noctes 13. omne[n] 15. stigio 16. Victa data est 21. torquet ocno (c *in ras.* a m_2) 23. dum 24. imbelles 27. vultum 34. gladios 41. Assidet 43. [h]ypolite (y *ex* i m_2) 48. Africus 50. iuvat 51. penis 52. Cristallusque tuas 53. assueta 55. Graucidos 56. thoro 61. ornis 62. Succinctęque 68. triumphantis 71. capenę (e *pr. ex* i m_2).

IV. ‚Fabula Tarpeię.' 1. tarpeię$_{(2)}$ (i *ex* l) 7. tacius, acerno (n *ex* u m_2) 12. foco 19. harenosis tacium 23. causata est 24. dixit[u] 26. tacii 28. Retulit 30. Vulnera 31. tacię 32. famosa 34. esse taci 38. tacius 46. lachrimis 48. cape 49. via est 52. Hęc$_{(2)}$ 55. parianne 59. nuptę$_{(2)}$ 61. hymenęe,$_{(2)}$ fęda[r]$_{(2)}$, crede 62. thorus 63. Et, buccina 64. occeanum sydera 68. nefariis 71. thermodoonta 72. absciso[s] 76. mandent, divitiis 78. immundas, dapes 79. ocia 85. iupiter 88. ipsa 89. tacius 93. tarpeio 94. iniustę.

V. ‚Ad Lenam.' 5. [h]ypolitum 6. thoro 7. Penelopem 8. antynoo 15. & 18. Hyppomenes 19. peruret (e *alt. ex* i m_2) 20. ferat, culpa 23. Euripylique, choae 24. actalicis, thoris 25. q̃ 28. Frangent 29. simulare virum 34. similes, syderis 35. omicle 36. malis ydibus 44. gethas 50. aera (e *ex* c?) 53. afferat 56. choa 57. choę, ne[c (2)] 58. Ipsius 60. ne[c (2)], libet[r] 61. pesti 62. notho 63. animus, achantis 64. Per tenues ossa 70. percula curua 71. fuerant 73. exporrecta 74. caltra 77. cedito.

Spatium unius versus, deest titulus.

VI. 2. iuvenca (c *ex* t) 3. Cera philippeis certet 4. cyr[t]ęneas[(2)] 5. thuris *Post vs. 10. intervallum unius versus* 11. referēmus 14. iupiter 15. littora 17. uileae 20. avis (vis *in ras., totum verbum ex* aquis?) 22. feminea 25. aciem, nervis *(in mg.* nereus m_2*)* 26. Armorum et 28. unda nothos 32. Aut 33. vultu 34. Egissetque 35. pyt[h]ḥona 36. quem timuere 39. tua est 40. humeris 45. Et, prope (p *alt. ex* b m_2) 49. prorę(2) centauria[c] minātis 52. iu[s]xta 54. uilia 57. phębi[(2)] pęnas[(2)] 60. est 65. Dii 66. iugurta 67. Hactius, phebus 69. cytharam 71. Canda[id] 74. Perque 75. positis irritet 76. phębo[(2)] 78. Cephean, meroin 81. aliquis 82. trophęa 85. carmina.

Unius versus intervallum, titulus deest.

VII. 2. evinctos 3. via est, fulchro 7. hosdem, capillis 8. hosdem 9. beryllon (y *ex* i m_2) 10. leteus 15. exciderant, subūrę(2) 19. cōmixta est 20. trepidas 22. nothi 25. fissa[x] 28. lachrimis 33. iacynthos 37. Aut, archanas, salinas 39. inspecta est, publica 42. mea est 45. lalace 46. quoniam est 48. Ardent 55. gemina est 57. clytemestrę 59. parta faselo 61. quęrar (r *alt. ex* t) ut unda cybeles 62. Mytratisque (y *ex* i m_2) 63. Andromedęque, hypermestrę 64. pectora 65. summa aeternis, cathenis 69. lachrimis 73. desyderet (y *ex* i m_2) 74. potuit 75. Delitiaeque, usu est 80. Molli,[a] alligat 81. Ramosis anio (ni *ex* m), pomifer 85. Sed tiburna iacet hic[a] 86. aniene (e *pr. in ras.* m_2) 89. umbras (br *in ras.*) 91. lethęa.[(2)]

Unius versus interstitium, titulus deest.

VIII. 1. exquilias 5. arripitur 15. a[d]uecta est, ab annis 19. archana 21. Spectaclum (c *in ras.*, cl *fort. ex* d) 22. iocos 23. Si riganam tacto volsci, nepoti 24. molosa (o *pr. ex* a m_2) 28. Mulctato voluit, thoro *(ex* tuo m_2*)* Post vs. 28. unius

versus spatium 29. quaedam est 31. theia 32. erat 37. utrique
n
ęstiva 38. saliua 39. Nile tuus, choralistra 41. Magnus
(2)
44. Recidit 45. secundos (s *alt. add.* m_2) 47. cęco (c *alt. ex* t)
(2)
48. hei 54. Palluerantque 55. sęuit 56. Spectaclum (c *in*
(2)
ras., cl *fort. ex* d) 57. uultum 68. fusca, latens *in textu* (iacens *in mg.* m_2) 69. Exuitur (x *ex* r m_2) 71. venit 76. harena 78. sudet 79. querelae 81. legem 84. Sufficat& 85. lucernas 88. thoro.

IX. *Sine intervallo, sed magna initialis minio picta* 1. Amphitrioniades 2. Egerat a *in ras* m_1, erithee (e *alt. in ras.* m_2) 3. et advictos *v. 4 in mg. scriptus a* m_1 5. quo que 7. chaco 8. Incolumes (e *ex* i m_2) 9. Incola (co *ex* su
s
m_2 *in ras.*) chacus 10. sonos 11. nec 14. inplacida 15. Mę-
(2)
nalio 16. Chacus *vss. 17. et 18. in mg. a* m_1 17. clave 19. bovaria (r *ex* l *in ras.*) 21. torqet 22. nullas fęta mini-
(2) r
stret 32. minora (a *in ras.* m_2) 33. lucis 34. uana viis 36. suscepto 38. recepta (re *ex* sus *in ras.* m_2) 40. natas
s
41. stygias (y *ex* i m_2) 42. Accipit 43. Quod 44. clauisset 45. aliquem vultusque 47. synonia 48. lydo (y *ex* i m_2) 56. summota 57. Magnam tyresias 60. fuit 61. humeris 67. devota est 68. hara, inquit 70. Hercule ex terminiū *in textu*, herculis eximii *in mg.* m_1 neșsit (s *alt. in ras. ex* c m_2, s *pr. expunct.*) 73. Hunc 74. tacię, cures *in textu*, manus *in mg.* m_2.

Unius versus interstitium, titulus deest.

X. 3. vires (e *ex* o m_2) 6. eximio *in textu*, exuviis *in mg.* m_1 7. ceninū 8. nec versum 9. cenina 11. humeris 15. Iupiter 18. aprico 21. piroto 23. vehientis 24. vehios 25. tyberim 26. captae (ae *ex* a m_2), terra chorae 27. O ueii (O *ex* E) 28. posita est 31. vehius 33. aeno 36. gradu 37. Diilatias (ii *ex* u) 39. a rheno 40. cum 41. Virtomani

42. Mobilis erecti, cęsa 43. virgatis iaculantis ab agmine bracis 43. gyla 47. humeris 48. dicta est.

Unus versus caret scriptura.

XI. 1. paule, lachrimis 6. lachrimas 8. herbosos 10. fac 11. pauli 13. habuit 14. Et, leg^{u}atur 20. In, iudicet 21. Assideant, et *om.*, minoia sella et 24. corripiare 26. laxa cathena 27. loquor, fallor pęna(2) 28. humeros 29. trophęa(2) 30. Ęra 31. exaequa^{t}, ligones 34. victa 35. paule, discessura (sc *in ras.* m_2) 36. hoc 37. colendos 38. tunsa 39. stimulantem, achilli 40. proavos 42. vestros 44. Quin et erat magnę(2) 45. mutata est, tota est 48. possis 49. hausteras 50. assensu 51. cibelen 52. Claudia (Cl *a* m_2) turritę(2) 53. cuius iasos *in textu*, m_2 *in mg*: cui comissos 57. lachrimis 60. lachrimas 63. Te, te paule 66. Consule, facto 70. uncturis, malis 76. ferenda 77. mater 78. cepit 79. erit 80. paule 82. credita 84. tace 86. thoro 93. sentire 94. Caelibis (is *in ras.*), vacat 95. detractum est 96. paulum 96. lubrigia sumptum 99. perorata est 101. sint (*ex* sim m_2) 102. equis.

PROPERTII AURELII NAUTE ELEGIARUM LIBER QUARTUS ET ULTIMUS FINIT. LAUS DEO.

Caput II. De codicis Urbinatis origine.

Codicem Urbinatem proxima cognatione coniunctum esse cum N(eapolitano) omnes, qui diligenter eum inspicient, facile sibi persuadebunt. Permultis enim locis hi duo codices a lectionibus ceterorum dissentientes easdem vel fere easdem lectiones praebent, quarum, ut quae sunt levioris momenti omittam, has affero:

Tab. I.

Liber I.

II 18. *et uenit* U N	*euenit* O
VI 3. *memnonias* U N V_2 mg	*memonias* A F *in emonias* D V (*hem.* V_2)

VI 6. *colore* U N F_2 V_2 mg	*dolore* A F_1 D V_1
VII 20. *serus* U N F_2 V corr.	*uerus* A F_1 D (V)
VIII 17. *moreris* U_1 N_1	*mereris* O (*moereris* U_2)
IX 31. *silices* U N	*salices* O
XII 9. *an quae* U N F_2 mg V_2	*an quem* A F_1 D V_1
XIII 11. *compescet* U N F_2 V_2 mg	*componet* A F_1 D V_1
XVIII 16. *delectis* U N V_2	*dilectis* A F D V_1
19. *arbor* U N V_2	*ardor* A F D V_1
XXI. Nova elegia inc. in U N	adhaeret priori in O.

Liber II.

III 17. *iachẹo* U *iacheo* N_1	*iacho* D V N_2 *racheo* F (mg m_2: *iaçcho*)
18. *aḍriagna* U (d supra) *adriagna* N_1	*adriana* D V *adrianna* F (*ariadna* N_2)
26. *ne* U N	*me* D F ≡ *ne* V
27. *partus sunt* U N F_2	*sunt partus* F_1 D V
VI 26. *quidlibet* U N	*cuilibet* F *quoilibet* D V
VII 3. *ni* U N	*quid* F D V
VIII 15. *ec quando* U N	*et quando* F_1 D V (F_2 *ec*)
37. *sera* U N F_2 mg	*sacra* (om. F_1) D V
IX 7. *ulixen* U N	*ulixem* O
13. *achilli* U N	*achillis* O
21. *duxistis* U N	*duxisti* O
44. *sic* U N	*sis* F_2 D V *sit* F_1
XII 8. *ullis* U N	*nullis* O
XIII 1. *armatur* U N	*armantur* O
47. *minuisset* U N F_2 mg V_2 mg	*meminisset* D V *iurauisset* F_1 (D pro v. l.)
XV 27. *sint* U N V_2	*sunt* F D V_1
51. *ac* U N	*at* O
XVIII 22. *huic* U N F_2 V_2	*nunc* F_1 D V_1
XIX 20. *monere* U N	*movere* O
25. *clituntus* U_1 N	*clitumnus* O (U_2)

XXII 23. *percunctere* U N	*percontere* D V_1 *percuntare* F_1 (-*ct.*-) L *percuntere* V_2
XXIII 8. *ecquid* U N F_2 V_2	*et quid* F_1 L *haec quid* D V_1
XXIV 46. *servato* U N F_2 mg V_2 mg	*ab infido* D V (om. F_1) *fallaci* D et F mg. p. v. l.
XXV 42. *ducit* U_1 N	*dulcis* F D V U_2 *lucus* L
XXVI 44. *modo* U N V_2	*quoque* F L D V_1
XXVIII 21. *devota* U N F_2 V_2 mg	*monstrata* F_1 L D V_1
A vs. 35. nova elegia incipit in U N (titulus in U: *Ad Iovem pro amica oratio*)	adhaeret prioribus in O
XXIX. Nova elegia in U *(Ad Cynthiam)*, N V_2	adhaeret priori in O
41. *custode recludor* U *custode reludor* N	*custos recludor* D V *custode rector* L *custodis rector* F (U in mg)
XXX. Nova elegia in U *(Ad Cynthiam)* N V_2	adhaeret antecedenti in O
21. *spargere et* U N	*spargereque* O
29. *semelā est* U *semela est* N	*semele est* D V *semel est* F L
XXXI 3. *penis* U N V_2	*pennis* V_1 *poenis* F_2 mg (om. D F_1 L)
XXXII 6. *dicit* U N F_2	*ducit* F_1 L D V
8. *uocat* U_1 N	*uetat* O U_2
12. *attaicis* U_1 N	*attaylicis* F *accaycis* L *attalicis* D V U_2
51. *noluit* U_1 N	*nolint* O U_2
XXXIV 4. *formosam* U N V_2 mg	*et formam* F D V_1 *formam* L
9. *perfida* U N V_2	*tangere* O
24. *fallet me* U N	*me fallet* O
25. *seros* U N F_2 V_2 mg	*sacros* F_1 L D V_1
40. *magno* U N	om. O
43. *angusto* U N V_2	*augusto* F L D V_1
includere U N V_2 mg	*componere* F L D V_1

XXXIV 43. *torno* U N $F_2 V_2$	*turno* F_1 D V_1 *trino* L
54. *flumina* U_1 N	*fulmina* O U_2

Accedunt permultae lectiones, quae et in U N et in uno vel compluribus ceterorum librorum exstant, ita ut dubium esse non possit, quin illi codices artissima consanguinitate inter se coniuncti sint.

Ex omnibus, quos attuli, locis fortasse concluserit quispiam codicem Urbinatem ex solo Neapolitano esse descriptum. Sed facile eorum, qui ita iudicant, sententia refutari potest. Invenimus enim in U multas lectiones a m_1, non ab altera manu scriptas, quae nullo modo explicari possunt, si Urbinatem ex ipso Neapolitano fluxisse arbitramur. Cf. tab. II, quae sequitur.

Dissentiunt inter se U et N his locis:

In libro I.

U	N
XV 1. *hac* O	*fac*
7. *eois* DV	*et chois* N *h̄ chois* A *hec ehoys* F
XVIII 18. *nulla* D V	*ulla* A F
XX 4. *minius* AFV_1 (*nimius* V_2)	*miniis* N *minimus* D
24. *fontis* O	*frontis*
33. *sub vertice* O	*subvertite*
XXII. Nova elegia incipit in U et O	adhaeret priori in N.

In libro II.

U	N
I 31. *tractus* D V	*attractus* A N *atractactus* F
63. *mysus* U A D V_2 (*misus* $F_1 V_1$)	*missus* F_2
78. adhaeret prioribus in U O	nova elegia in N
II 4. *furta* O	*fata*
III 9. *quam(n)vis* O	*quavis*
12. *natant* O	*natent*
23. *num* F	*non* N *nunc* DV (in V *c* exp. a m_2)
25. *tibi* O	om. N

(U)	(N)
IV 15. *ne quicquam* O	*ne quiquam*
VI 31. *ista* O	*iste*
VII 9. *lumina* F	*limina* D V
VIII 26. *eodem ferro* O	*ferro eodem*
IX 38. *promite* O	*promitte*
X 17. *oris* D V F_2	*horis* F_1
25. *etiam ascraeos* F D V	*ascraeos etiam*
XII 9. *hamatis* O	*hamantis*
10. *utroque* O	*uterque*
XIII 36. *unius* O	*unus*
49. *ille* O	om. N
58. *quid* O	*qui*
XIV 5. *horestem* O	*oresten*
16. *condit(c)io* D V	*condito* F
XV 14. *menelaeo* D V	*menelao* F
27. *iunctae* O	*uinctae*
35. *possim* O	*possit*
53. *sic nobis qui nunc magnum* O	*sic magnum nobis nunc qui*
XVI 12. *illa* D V	*una* F
27. *exclusis* O	*exclusit*
39. *nunc* U_1 V	*hunc* F D U_2
XVIII 5. *quid si iam* O	*quid mea si*
aetas mea caneret O	*aetas canesceret*
XIX 7. *spectabis* O	*expectabis*
XXI 10. *maritus* O	*martitus*
31. *cum surgeret* O	*consurgeret*
33. *poterat* O	*poterant*
44. *quod* F L	*quid* D V
XXIII 1. *cui* F L (*quoi* V_2 mg)	*qui* D V
22. *capiant* O	*iuverint*
XXIV 13. *talos* O	*tales*
17. *erat* O	*erit*
25. *pugnat* F L	*pugnet* D V

(U)	(N)
XXV 37. *mutabunt* O	*mutabant*
43. *quandam* O	*quadam*
XXVI 19. *qui* O	*quam*
20. *uisa* O	*uissa* vel *iussa*
47. *cum* O	*dum*
50. *perfudit* (re) U *perfudit* F (*re* supr. *p* pos. m_2)	*profudit* L D V (*refudit* D mg pro v. l.)
XXVII 7. *capiti* L D V	*caput* F
XXVIII 2. *tam* O	*iam*
8. *iurarunt* O (*iuratur* V_2)	*iurarem*
8. *num* O (*nun* V)	*non*
41. *si* O	*set*
57. *peremnis* F	*per(h)ennis* D V
58. *propius* L D V F_2	*proprius* F_1
XXIX 4. *hos* D V F_2	*hoc* F_1 L
8. *nam* O	*iam*
11. *et alter* O	*at alter*
XXX 18. *pallidus* O	*palladis*
19. *dura paras* O	*immerito* etc.

Accedit, quod versus II 22,50, qui deest in N, exstat in Urbinate a m_1 scriptus; tum verba, quae sunt in vs. II 34,83, *minor ore canorus*, non leguntur in N, tradita sunt ab Urbinatis librario. Ex quo apparet U non descriptum esse ex solo Neapolitano. Quae sententia ea quoque re confirmatur, quod in U carmina a m_1 titulis instructa sunt iisdem vel similibus atque in ceteris codicibus invenimus, in N inscriptiones plane desunt. Ergo hoc quidem constat Urbinatem, quamquam plurimis locis cohaeret cum N, tamen non dependere ex hoc solo codice.

Iam quaeramus, num librarius Urbinatis duobus usus sit exemplaribus, quorum alterum fuit fortasse N ipse, alterum codex aliqui, qui cognatione, ut ita dicam, conexus erat cum A L F D V deterioribus. Si ita res se habebat, eodem

tempore ex duobus fontibus librarius hausit, ita quidem, ut ad libidinem ex uno vel altero lectiones sumeret omnibusque iis locis, quibus U et N inter se dissentiunt, velut in II 22,50, ubi totus versus in N omissus est, illum alterum librum inspiceret. Sed hoc per se vix verisimile esse mihi videtur. Tum conferas hos locos: In versu II 3,17 in Urbinate legimus *iachẹo*, quod idem scripsit N_1 *(iacheo)*, in D V (N_2) *iacho.* Hic fortasse dixerit quispiam librarium primum ex codice N_1 *iacheo* descripsisse, tum altero codice adhibito illud *eo* in *o* correxisse. Quod fieri potuisse non nego. At cum aliis quoque locis similia legamus, ad aliam sententiam equidem ducor. Cf.

II 30,29.	*semela est* N	*semele est* D V
	semelȧ est U	*(semel est* F L)
25,22.	*credula*	*credule* N D V
		credul$\overset{a}{e}$ U

Qua de causa idem librarius, qui in *semel*$\overset{e}{a}$ et in *credul*$\overset{a}{e}$ varias — neque enim suppunxit *a* et *e* — lectiones scripsit, aliis locis non ita fecit? Equidem iudicaverim lectiones *semel*$\overset{e}{a}$, *credul*$\overset{a}{e}$ similes iam in exemplari, unde Urbinas ortus est, extitisse, sed ita, ut litterae *a*, *e* etc. essent suppunctae, librarium autem codicis U puncta illa neglegentem omnes litteras in textum recepisse. Cf. etiam hos locos:

I 9,33.	*fater*$\overset{i}{e}$ U	*fatere* O *fateri* V_1
13,26.	*t*$\overset{e}{r}$*epidas* U	*tepidas* O
II 1,14.	$\overset{i}{y}$*liadas* U	*yliadas* A F *iliadas* N D V
1,20.	*posit*$\overset{u}{a}$*m* U	*impositam* N A F
		impositum D V
46.	*ar*$\overset{t}{c}$*e* U	*arte* O
2,16.	*ag*$\overset{e}{a}$*t* U	*agat* V_2 *aget* O
6, 1.	*eph*$\overset{y}{e}$*reae* U	*ephere(a)e* N F *ephireae* D V

II 6,13.	*laedant*[e] U	*laedent* O
26.	*cuius*[i]	*cuius* F *cuiuis* N
8, 4.	*leuior*[n] U	*lenior* F *lenior* F_2 N V_2 mg
9, 5.	*deferre*[i] U	*differre* O
12,18.	*sed*[si] *puer est*[es] U	*si puer est* O
18,31.	*tempore*[a] U	*tempora* O
20,29.	*erinies*[d] U	*erinies* N *(h)erynides* D V
21,18.	*cauere*[r ^] U	*carere* O
22,48.	*eur*[i] U	*eur* O etc.

Cur his locis eae litterae, super quas aliae sunt superscriptae, non punctis ex textu remotae sunt a librario, qui in aliis versibus, velut in

II 3,24.	*arḍidus* U	*ardidus* N F *aridus* D V
9,17.	*naụtis* U	*natis* O
34.	*notḥo* U	*notho* N F *noto* D V
10, 7.	*veṭeres*[n] U	*veneres* O
18,29.	*miḥi* U	*michi* N *mi* D V F,

eas litteras, quae delendae essent, suppunxit? Non aliter mihi haec res explicari posse videtur nisi ita, ut supra feci: Librarius usus est codice aliquo, in quo iam sub litteris eximendis erant signa, quorum nonnulla, sive quod erant difficilia cognitu, sive quod non ea diligentia, qua par erat, librum descripsit, in textum non recepit. Apparet enim illum virum non tam doctum fuisse, ut inter scribendum optimam quamque lectionem ex uno vel altero codice sumeret, ex eo, quod compluribus locis ea, quae in Urbinate legimus, abhorrent a versuum legibus, velut in

II 9,26. *cum caput hoc stygiae iam potirentur aquae,*

II 22,26. *et caelum noctibus sine rege fuit,* ubi ceteri codices *noctu bis* praebent,

II 22,43. *aut si* ***dura es nega,*** *sin es non dura venito,* ubi in ceteris recte legitur *aut si es dura,*

II 30,26. *roscida muscosis antra* ***de*** *rege iugis,* ubi certo, si duobus exemplaribus usus esset, librarius verbum *tenere* in textum recepisset. Verba enim *de rege* sententia hic plane carent.

Codicis igitur Urbinatis librario non duo exemplaria praesto fuerunt, immo ex uno solo fonte carmina Propertiana repetivit. De illo codice iam diligentius disputemus! Supra demonstravi Urbinatem non prodisse, ut ita dicam, ex ipso Neapolitano; primum quod, si ita iudicamus, nullo modo ostendere possumus, unde versus ille in N omissus in textum Urbinatis venerit, tum quod graviores sunt discrepantiae, quam ut N quasi patrem esse Urbinatis putemus. Sed fortasse U et N, quippe qui plurimis locis inter se concinant, ex eodem fonte derivati sunt, qui primum a librario Neapolitani, tum correctoris manum non passus ab Urbinatis librario adhibitus est. Ne hoc quidem factum esse mihi persuasi. Multae enim varietates lectionum extant inter N et U gravissimae, quae ex hac tabula intellegi possunt:

Tab. III.

	U	N
I 2, 4.	*furta* F D V	*fata*
II 8,26.	*eodem ferro* O	*ferro eodem*
10,25.	*etiam ascraeos* O	*ascraeos etiam*
12,10.	*utroque* O	*uterque*
16,12.	*illa* D V	*una* F
18, 5.	*quid si iam* O	*quid mea si*
19, 7.	*spectabis* O	*expectabis*
23, 1.	*cui* F L	*qui* DV
22.	*capiant* O	*iuverint*
26,18.	*qui* O	*quam*
27, 7.	*capiti* L D V F_2 mg	*caput* F_1
28, 8.	*iurarunt* O	*iurarem*
41.	*si* O	*set*

	(U)	(N)
II 30,18.	*pallidus* O	*palladis*
19.	*dura paras* O	*immerito*
35.	*si* O	*sed*
32, 5.	*deportant esseda tibur* (*tyb.* D V) O	*deportant sed abitur*
22.	*mereris* O	*meretur*
26.	*fuit* O	*tuis*
30.	*crimina* O	*scrinia* N_1
33.	*quamvis* O	*fertur*
33, 9.	*iuno* O	*iuno*
34,86.	*laochadie*	*locadie*

Accedit, quod nullae inveniuntur inscriptiones carminum in N, quae certo exstarent, si N ex fonte plane eodem ortus esset atque Urbinas titulis ornatus. Neque enim puto librarium Neapolitani, si tituli in exemplari, quod descripsit, ei occurrissent, eos omissurum fuisse. Ergo verisimile non est N et U ex eodem fonte esse derivatos. Sed quo modo illa librorum cognatio explicari potest? Duabus scilicet rationibus. Aut enim U et N ad aliquem communem fontem redeunt, qui, postquam codex N descriptus est, correctus exemplar fuit Urbinatis, aut ex N ipso aliqui codex derivatus est, quem primum alter vir correxit, tum librarius Urbinatis adhibuit. Cum multum intersit, utrum hanc an illam sententiam sequamur — si enim U nepos est, ut ita dicam, codicis N, omnino neglegi potest excepto illo loco, ubi N deficit, i. e. IV 11, 17—76 — quid ego de hac re iudicem, dicere non praetermittam. Mihi quidem Urbinas fluxisse videtur ex codice aliquo, qui non correctus pater fuit Neapolitani. Argumento autem hos locos esse censeo: In carminis II 6 vs. 26 legimus in N *cuiuis*, in F *cuius* (*quoius* D, *quovis* V), in U *cuius* (sic!). Fortasse quispiam dixerit satis dilucide ex hoc versu apparere librarium eodem tempore duobus exemplaribus usum esse, ita quidem, ut primum ex codice quodam, qui tribuendus sit

familiae A F L D V, *cuius* sumeret, tum Neapolitano, in quo legatur *cuiuis*, inspecto illud *i* super *cuius* poneret. Sed iam supra demonstrare conatus sum librarium ex uno solo exemplari carmina Propertii repetisse. Quare equidem de hoc loco ita iudicaverim: In libro, qui fons fuit et codicis N et Urbinatis — notemus illum codicem signo X — iam *cuiuis* extabat sic: $\overset{i}{\textit{cuius}}$ (fortasse a m_2 ex *cuius* correctum); et recte descripsit N *cuiuis*, Urbinatis autem librarius, sive quod non intellexit, quid illud *i* suprascriptum sibi vellet, sive quod consulto a lectionibus fontis recedere noluit, ipsum litterarum ductum secutus est:

$\overset{i}{\textit{cuius}}$ X

cuiuis N — $\overset{i}{\textit{cuius}}$ U

Affero hunc alterum versum II 34,16, ubi in N et D V legimus *admitto*, in F L *amitto*, in Urbinate invenitur $\overset{d}{\textit{amitto}}$. Num putandem est librarium primum inspexisse aliquem codicem familiae F L ex eoque *amitto* sumpsisse, tum ex N litteram *d* supplesse? At D V quoque *admitto* praebent, ita ut diiudicari non possit, unde illud *d* in Urbinatem venerit. Deinde cf. vs. II 5,10:

affuerit N F — *abfuerit* D V

$\overset{b}{\textit{affuerit}}$ U

Hoc quidem loco N facit cum F, non cum D V, ut, si duos libros librario Urbinatis praesto fuisse censemus, *affuerit* non ex codice familiae F, sed ex D V in *abfuerit* correctum esse statuendum sit. Difficile igitur est explicatu, qualis ille alter codex fuerit, qui praeter N adhibitus sit. Sed redeamus ad versum II 34,16! Fortasse illud $\overset{d}{\textit{amitto}}$, quod invenimus in U, iam in codicum N et U fonte legebatur, unde bene librarius Neapolitani descripsit *admitto;* librarius autem Urbinatis singulas litteras imitatus est et, quod vidit in exemplari, $\overset{d}{\textit{amitto}}$ ipse descripsit:

Hoc eodem modo illud a[b]ffuerit, quod supra attuli, bene explicari posse mihi videtur: In codice X primum legebatur *affuerit,* quod ex codice nondum correcto hausit N, tum ab altera manu codicis X lectio mutata est in a[b]ffuerit, librarius autem Urbinatis omnia, quae in fonte invenit, repetivit, quo factum est, ut nunc legamus in U a[b]ffuerit. Neque obstat sententiae meae versus II 8,4, ubi N praebet *lenior* (F_2 V_2), F_1 *leuior,* U *le[n]uior.* Hoc quoque loco iam in fonte codd. U et N duas lectiones fuisse puto *le[n]uior,* unde descripsit N *lenior,* U *le[n]uior.* Cf. etiam, quae in libris III et IV exstant,

III 7,33.	*q[a]uem*	(*quam* ex *quem* corr. F)
47.	*h[i]ęc*	*haec* N *hunc* DV *hoc* F
10, 4.	*[ter]tum*	*ter* O
13,23.	*hic,* ubi littera in fonte codicis suprascripta neglegentia librarii omissa, punctum tamen sub *i* positum est,	
16,14.	*[a]deo*	*deo* O
21.	*f[l]lumine* U	*fulmine* N (ex corr. cod. X) *flumine* O
21, 7.	*a[d]mittit* U	*amittit* N F_1 *admittit* O
23,20.	*d[u]iras* U	*diras* N F_2 *duras* O
IV 1,106.	*umbra [nec]nęque* U	*Umbrane quę* N *umbraque ne* O
4,24.	*d[u]ixit* U	*dixit* O
6,11.	*refer[a]emus* U	*referemus* O *referamus* V
11,14.	*legat[u]ur* U	*legatur* O

Verisimillimum igitur mihi esse videtur Urbinatem non ex codice aliquo, qui ipse derivatus erat ex N, postea correcto dependere, sed fuisse aliquando codicem quendam arbitror, qui, postquam fons fuit Neapolitani, correctus, tum a librario Urbinatis descriptus est. Certis autem argumentis haec sententia confirmari nequit, praesertim cum non semper satis dilucide cognoscere possimus, quae litterae suprascriptae vel suppunctae sint a manu priore, quae a recentiore. Quare iam ea, quae non ita magni momenti sunt, mittamus aliamque ad rem accedamus! Quaerendum enim nobis est, si Urbinatem ex codice quo, qui ipse correctoris manum vel correctorum manus passus erat, derivatum esse contendimus, unde eae, quae dissentiunt a N, lectiones sumptae sint. Inspiciamus has tabulas (IV).

Liber I.

U	N
XIII 13. *augure* A D V	*augere* F N_1
XV 7. *eois* D V	*et chois* N *h̄* (= *haec) chois* A *ḥẹç ehoys* F

Liber II.

I 31. *tractus* D V	*attractus* A N *atractactus* F	
VII 9. *lumina* F	*limina* D V	
12. *Ad Cynthiam* D V	om. F	
XIV 16. *conditio* U *condicio* DV	*condito* F	
XV 14. *menelaeo* D V	*menelao* F	
XVI 12. *illa* D V	*una* F	
39. *nunc* U_1 V	*hunc* F D	
XXII 44. *quod* F	*quid* D V	
50. *quem qu(a)e* F L V_2	*quae quoque* D V_1	Nom.
plura F_2 D V	*fata* F_1 L	Nom.
XXIII 1. *cui* F L (quoi V_2 mg)	*qui* D V	
XXIV 25. *pugnat* F L	*pugnet* D V	
41. *periisse* D V	*peperisse* N_1 F L *(perisse* N_2)	
XXVI 21. *oris* L D V	*horis* F	

(U)	(N)
XXVI 53. *capiti* L D V F_2 mg.	*caput* F_1
XXIX 4. *hos* D V F_2	*hoc* F_1 L
XXXII 8. *tibi me* D V	*time* N *timeo* F

Liber III.

(U)	(N)
II 4. *in muri* D V	*in numeri* N L *īmineri* F
III. *Somnium Propertii* L D V	*Tertium somnium Propertii* F, om. N
V 35. *plaustra boones* U_1 *plaustra bootes* D V	*flamma boon* N *flamma palustra* F L
VI 30. *uicta* F	*uitta* D V *uita* N L
39. *consimili* F L	*consuli* N *cum simili* D V
X 27. *tactu* F L	*iactu* D V
Post XI 38 nova elegia incipit in U F L *De cleopatra*	adhaeret prioribus in N D V
63. *Coclitis* L D V F_2 mg	*Colclitis* N *Collitis* F_1
abscissos D V	*ab(s)cisos* F L *adscisos* N
XIII. *De avaritia et luxu matronarum* F L	*De avaritia et luxuria m.* D V, om. N.
XV 38. *Vinxerunt* L D V	*Vixerunt* N *Vincerunt* F
XVIII 5. *dextra* (L_1?) D V	*dexter* F
XXIV 10. *Eluere* D V F_2	*Fluere* F_1 L
14. *Vinctus* L D V	*victus* F

Permultis locis Urbinas cum uno vel compluribus vel omnibus familiae (A) F (L) D V codicibus contra N facit, ita quidem, ut, si neglegimus, quae et ille et ceteri libri excepto N praebent — raro enim N solus ab Urbinate dissentit, — multo saepius sive cum D V sive cum V solo stet contra F quam cum F contra classem DV, quod bene intellegi potest ex tabulis supra propositis. Nam viginti fere locis F praebet lectiones, quae non leguntur in Urbinate, sed in N, decies fere Urbinatis lectiones a lectionibus codicum D V vel V solius differunt. Quae cum ita sint, verisimile esse mihi videtur eum codicem, quo usus est, qui Neapolitani et Urbinatis fontem correxit,

similiorem fuisse libris D V quam Laurentiano. Sed demonstrari haec res non potest, praesertim cum eius familiae, cuius unum exemplum est F, alter testis A desinat in II 1,63, codex L autem, qui inde a II 21,3 incipit, aliis locis cum D V, aliis cum N conspiret contra F.

Caput III. De correcturis Urbinatis a m_1 factis.

Postquam, quo modo Urbinatem ortum esse mihi persuasum sit, explicavi, de correcturis, quae in eo inveniuntur, disputabo. Librarius enim, qui codicem ex illo fonte, de quo supra egi, descripsit, inter exarandum nonnulla verba, quae non recte imitatus erat, ipse corrigebat, velut in II 9,17 *naụtis* U *natis* O, 10,7 *ve*$\underset{.}{\overset{n}{t}}$*eṛes* U *veneres* O. Aliis locis, velut in II 30,9 *semelā́*, litteras suprascriptas a librario non corrigendi causa, sed quod iam in exemplari, quo ille usus est, exstabant, additas esse demonstrare conatus sum. Aliis dubium esse mihi videtur, utrum, quae praebet Urbinas, ex fonte eius sumpta an a librario ipso addita vel deleta sint. Cf.

II 14, 5 *electra* N D V (*eletra* F) *electr*$\underset{.}{\overset{e}{a}}$ U, et
II 3,24 *ardidus* N F *aridus* D V
arḍidus U

Caput IV. De manu altera, quae in U versata est.

Praeter correcturas a m_1 factas codicem Urbinatem alteram manum corrigentem passum esse et ex litterarum ductu diverso a ratione scribendi, quam auctor ipse adhibuit, et ex eo, quod nonnullis locis alius perspicitur color atramenti, cognosci potest. Atque illud ex imaginibus codicis photographice depictis intellexi, hoc ex collatione ab Hosio instituta comperi. Sed ne hic quidem a nobis semper satis clare diiudicari potest, ab utra manu correctiones additae sint, utrum a priore an a recentiore. Quare fortasse una vel altera

lectio, cuius auctorem illum virum fuisse contendo, cui manum alteram, quae dicitur, tribuimus, iam in U_1 exstabat, quae a manu priore scripta esse existimo, partim ad m_2 originem suam referunt. Mihi quidem, ut iam pergamus in quaestione habenda, praeter eas mutationes, quae solam ad rem orthographicam pertinent[1]), a manu altera (U_2) exarata esse videntur, quae exstant in tabulis his:

Tab. V.

Liber I.

II 13. *persuadent* U (2)	*persuadent* O *persudant* V_2
25. *ne* ex *nec* U_2	*ne* O
III 30. *congeret* U (2)	*cogeret* N F_2 V_2 (*cogerit* A F_1 D V_1)
36. *e* ex *c* U_2	*e* O
IV 22. *deferet* (ex *differet*) U_2 *deferet* D V	*differet* N F_2 *differt* A F *diferet* V_2
V 8. (*tibi* in textu) *mihi* m_2 mg	*tibi* O
9. (*ruis* in textu) *tuis* m_2 mg N_2 V_2	*ruis* N_1 A F D V_1
(*nostris* in textu) *uotis* m_2 mg N_2	*nostris* N_1 A F D V
15. (*horror* in textu) *humor* m_2 mg	*horror* O
31. *desine* om. m_1, add. m_2	
VIII 17. *moereris* (*oe* ex *o*) m_2 *mereris* O	*moreris* N_1
45. *subducet* (*e* ex *i* m_2) F_2	*subducit* O
IX 11. *numerini* (ex *inermi*) m_2 *numerini* D V	*minermi* N *munermi* A *minerinus* F
31. *possunt* (*u* ex *i* m_2) D V	*possint* N A F
15. *amoto* (*o* alt. ex *a*) U_2 D V	*amota* N A F
XIX 17. *longe* b(2) *te* a(2) U *te longe* F D V	*longe te* N A
XX 21. *placidis* (*s* ex *t* m_2) O	
42. *imaginibus* (ex *unguinibus*) U_2 *imaginibus* N F D V	*unguibus* A

1) cf. collationem inde a pag. 8 sqq. prolatam.

Liber II.

I 31. ^{e}*gyptum (g* ex *c)* U_2 *giptum* F_2	*cypt.* N A *cipt.* F_1 *cyprum* D V
50. *probat (t* a m_2) U O	
76. *esseda (a* ex *i* m_2) U O	
V 26. *circumiere (m* ex *n)* U_2 N	*circuiere* F D V
VII 18. *borystonidas (o* alt. ex *e)* U_2	*-ten.* O
VIII 15. l(2) *anusque* U *an usque* D V *ire* (ex *ne* vel *ue)* U_2	*anusque* N *auusque* F *ne* vel *ue* O
XIV 28. *amans (an* ex *ni)* U_2 O	
XVI 39. *Hunc (H* ex *N)* U_2 N F D	*Nunc* V
XIX 16. *externo (er* in ras. a m_2) U O	
25. *clitūnṭus* (-et · a m_2) U *clitumnus* F_1 D V	*clituntus* N
XX 12. *trās = iliamque* U *(tr* ex *st,* -et = a m_2) *transiliamque* V_2 mg	*stas iliamque* F D *stas-iliamque* N V_1
16. *uternque (er* in ras. m_2) U	*uterque* O
34. *quae* (*ae* ex *a* m_2) U O	
XXIII 8. *scribas* (*s* alt. ex *t* m_2) UFDV	*scribat* N L
21. i(2) *m/misit* U	*mihi misit* O
XXIV 36. *eheu* (*e* pr. a m_2) UNFL	*heu heu* DV (F mg *vel* ‚*heu*')
XXV 40. *nostra* (*no* ex *ue* m_2) UNFL	*uestra* D V
42. *dulcis* (ex *ducit*) U_2 F D V	*ducit* N *lucus* L
XXVI 39. *rudis* U_2 mg F_2 mg vss. 57/58 om. U_1 add. m_2	*ratis* O U_1
57. *Q* = *quod* m_2 *quod* F V_2 L	*quid* N D V_1
XXVII 2. *adeunda* m_2 mg	*aditura* O U_1
XXVIII 46. *q;* (om. m_1) add. in mg m_2	
XXIX 12. *intereat* (ex *intrat* m_2) U O	
21. *iniecto* (ex *imlecto*) U_2	*in lecto* O
27. *narrabat* (ex *narratum*) U_2 *narrabat* F L *-bant* V_2 mg	*narratum* N D V_1
40. *laxa* (*l* ex *s* m_2) UF_2 mg V corr.	*saxa* N D F_1 L

XXX 16. *sonet* (*t* ex *s* m_2) U D V	*sones* N F_2 (*senes* F_1 L)
19. *iam* om. m_1, add. m_2; V_2 mg	*tamen* N *tu* DVLF$_2$ (om. F_1)
35. *°ᵉagri* (*ri* in ras. m_2) U *oeagri* N F D L	*oeagrii* V
XXXI 8. *uiuida* (*ui* pr. ex *in* m_2) U *uiuida* N F_1 L	*invida* D V F_2
XXXII 3. *o cynthia* ex *ochynthia* m_2	
4. *telagoni* U_2 (ex *lethogoni*) *thelegoni* V_2 mg	*lethogoni* O (*lothogoni* L)
8. *uetat* (*et* ex *oc* m_2) U; F L D V	*uocat* N
13. *creb.* *plat.* (b (2)) *par.* (a (2)) U *creb. par. plat.* D V	*creb. plat. par.* F L *plat. creb. par.* N
23. *nostra*ˢ ⁽²⁾ U *nostras* F	*nostra* N D V L
26. (*fabula* U_1) *rabula* m_2 mg	*fabula* O
51. *nolint* (*in* ex *ui* m_2) U; *nolint* V F L *uolint* D	*noluit* N
61. ‸₍₂₎*que*₍₂₎ *es* (in mg *tu* m_2 U *tuque es* N F L	*siue es* D V
XXXIII 16. *uia est* (*est* a m_2) U D V	*via* N F L
29. *cecropiis* (*e* ex *i* m_2) U D V	*cicr.* N F L
XXXIV 12. *posset*ᵉᵗ (*t* ex *s*, *&* spscr. m_2) U *posset et* F	*posses* N *posses et* D V (V_2 del. *et*) L
31. *musis* (b (2)) *memorem* (a (2)) U *mem. musis* N V_2	*musis mem.* F D V_1 L
54. *fulmina* (ex *flum.* m_2) UFLDV	*flumina* N
61. *littora* (*li* in ras. a m_2)	

Liber III.

I 5. *tenouistis* (*t* pr. ex *r* m_2) U	*tenuastis* N F_2 *tenuistis* F_1 D V L
29. *polyledamantes* (ᵃ; *o* ex *u* m_2) U *poliledamantes* N *poli ydamātes* D	*puliledamātes* (ᵒ) F *puliledamantes* L *p u l ≡ ydamātas* V

I 32.	*oetem* (2)··· *oete* F_1 L	*oete in* N *oetaei* DV *oetei* F_2
33.	*memorator* (*o* alt. ex *u* m_2) U; O	*memoratur* N
36.	(*ipse* U_1) *esse* m_2 in mg	*ipse* O
III 1.	*in* om. m_1, spscr. m_2	
27.	*erat* (*a* ex *i* m_2) U O	
42.	*tangere* m_2 in mg	*ting(u)ere* N U_1 F L D *cingere* V
V 35.	*bootes* (*ot* ex *on* m_2) U D V *boothes* F_2 in mg	*boon* N om. F_1 L
VII 1.	*vitae* (*ae* ex *a* m_2) U O	
24.	*ephigenia* (*e* pr. ex *i* m_2) U	*iphigenia* D V *-genea* N *hypigenea* F (L)
46.	*ubi* (*u* ex *i* m_2) U N L F_2	*nisi* F_1 D V
IX 59.	*Hoc* (*o* ex *e* m_2) U O	
X 1.	*m* = *ane* (*m* ex *in*, *n* ex *r?* m_2) U	*mane* O
15.	*Dein* (*in* m_2 in ras.) *qua* UF_2 mg V_2 N	*Denique* F *De qua* V *Te qua* LD (id. mg. p. v. l. *Denique*)
XI 19.	*q̄ bi* (*q* m_2 ex *i*) U *orbe* (*o* ex *u* m_2) U; O	*qui* O
33.	*alexandrea* (*e* alt. ex *i* m_2) U	*alexandria* O
35.	*ubi* (*i* m_2, *u* fort. ex *ti*) U *ubi* N D V	*tibi* F L
72.	*ionio* (*i* pr. ex *c* m_2) U; O	
XII 12.	*cataphratus* (*a* alt. ex *o* m_2) U *cataphractus* D V corr. F_2	*catophratus* N F_1 L
14.	*Si credeūt* (*ū* ex *n* m_2 in ras.) U (2) *Sic redeunt* V_2	*Si credent* F L D V_1 *Si credunt* N
XIII 5.	*mitrit* (ex *nutrit*) U_2	*mittit* O (*nutrit* F_2 mg)
7.	*ostrinos* (*o* pr. ex *a* m_2) U; O;	*prebet* (*e* pr. ex *o* m_2) U; O
10.	*icariote* (*te* ex *re* m_2) U; N F_2 D V_1	*icariore* F_1 L (*icarioti* V_2)
XV. 38.	*dircen* ex *dircem* U_2 *dircen* N L F_2 (F_1 *duren*)	*dircem* D V

XVII 10. *sanabunt (u* m_2 in ras.) U; O
17. *minuam* (ex *numen)* U_2 *numen* N D V *niũe* F *numerem* L
XVIII 24. *torti (t* alt. ex *c* m_2) U; L D *torti (ti* ex *ci*) F (*torui* F_2 mg V_2) *troci* N
28. *parit (ri* a m_2) U; N L D V *premit* F, non Urb_1, D mg
XXII 1. *annos* (*o* ex *u* m_2) U; L_2 F_2 *annus* O (*amnis* D)
9. *gerionis* (*e* ex *i* m_2) U; ex *gir.* F *geryonis* D V *girionis* N L
23. *fluis (i* ex *e)* U_2 *clitumnus* (*c* add. m_2) U om. F_1, add. F_2 *flues* O *litumnus* N *liciminus* D (L) *liciinnus* V
36. *bove* (*e* ex *i)* U_2 D V F_2 *bovi* N F_1 L

Liber IV.

I 26. *lyceus* (ex *licens* m_2) U F *licens* N L D V
31. *coloni* mg U_2; O *soloni* N (*seloni* U_1)
41. *omina* (ex *omnia*) U_2; N V_2 *omnia* F L D V_1.
47. *victricia* (*ric* in ras. a m_2) U; O
65. *arces* U_2 mg (*asis* U_1 in textu, F_2 mg) *quisquis* N D V_1 *quasuis* F_1 L *si quis* V_2 mg
73. *cantus (u* ex *a)* U_2 *cantas* O
74. *pigenda* (*d* ex *o* m_2) U; O
75. *haud* U_2 in mg *aut* O (*at* U_1)
81. *pretium* (*m* a m_2) U; O
II 2. *petenda* U_2 mg; F_1 L D V_1 *paterna* U_1 N F_2 V_2
11. *pręcepimus* (corr. m_2) U *percepimus* F L *praecepimus* N D V
25. *faeno* (*ae* ex *re* m_2) U; N L V (D F)
29. *at* (*t* ex *c* m_2) U; N *ac* F L D V
49. *at* U_2 mg; F L D V_1 *et* N V_2 (*&* U_1)
58. *meta* U_2 mg *creta* U_1 O
III 21. *ocno* (*c* a m_2 in ras.) U; N *oeno* F L D V (*aeno* V_2)
71. *capenę₍₂₎* (*e* pr. ex *i* m_2) U *capenae* D V *capen* ≡ *e* F *capinę* N L
IV 1. *tarpeię₍₂₎* (*i* ex *l* m_2) U *tarpei(a)e* L D V F_2 *tarpelę* N *tarpelle* F_1

IV 7.	*acerno* (*n* ex *u* m_2) U; O	*aceruo* F_1
V 19.	*peruret* (*e* alt. ex *i* m_2) U; V_1 *perure* O	*perurat* V_2
57.	*ne*[c] (*c* a m_2 add.) U; *nec* O	
60.	*ne*[c] (*c* a m_2 add.) U; *nee* V_2	*ne* O
VI 25.	*nereus* U_2 in mg, F_2	*nerris* U_1 O
45.	*prope* (*p* alt. ex *b* m_2) U; O	
VII 86.	*aniene* (*e* pr. in ras. m_2) U	*aniane* NLDV (*auiane* F)
VIII 24.	*molosa* (*o* pr. ex *a* m_2) U *molo(s)sa* O	*malosa* N
28.	*thoro* (ex *tuo* m_2) U; O	
45.	*secundos* (*s* alt. add. m_2) U; D V	*secundo* N F L
68.	*iacens* U_2 in mg	*latens* O U_1
69.	*exuitur* (*x* ex *r* m_2) U; V_2	*eruitur* O
IX 2.	*erithee* (*e* tert. in ras. m_2) U *erythrae* D *eritheae* V	*erithea* N *eritrea* FL
8.	*incolumes* (*e* ex *i* m_2) U	*incolumis* O
9.	*incola* (*co* ex *su* in ras. m_2) U	*insula* O
32.	*minora* (*a* in ras. m_2) U; FDV	*minore* N L
38.	*recepta* (*re* ex *sus* in ras. m_2) U; O	*suscepta* N
70.	*neṣsit* (*s* pr. exp. m_2, *s* alt. ex *c* in ras. m_2) U; *ne sit* V_2	*nescit* O
74.	*manus* U_2 mg	*cures* O (U in textu)
X 3.	*vires* (*e* ex *o* m_2) U; O	
26.	*captae* (*ae* ex *a* m_2) U; D V_1	*capta* N F L V_2
27.	*O ueii* (*O* ex *E* m_2) U	*E ueii* N *Et neii* LDVF_2 (*E neii* F_1)
XI 35.	*discessura* (*sc* in ras. m_2) U; N D V	*condissessura* F_1 *sic dissessura* L F_2
52.	*Claudia* (*Cl* a m_2) U; V_2 L_2	*Gaudia* O
53.	*cui comissos* U_2 in mg	*cuius rasos* O (*c. iasos* U_1)
101.	*sint* (ex *sim*) U_2	*sim* O

Inter hos igitur centum fere quadraginta locos codex F septuagies, N octogies, DV sexagies fere septies a lectionibus, quas praebet U_2, dissentiunt. Quare lectiones, quae ab altera manu in U scriptae sunt, neque ex DV neque ex NF sumptas esse apparet. Accedit huc, quod nonnullae $manus_2$ correcturae in U inveniuntur, quae in ceteris, de quibus agitur, codicibus non leguntur, velut

I 5, 8. *mihi* U_2 mg	*tibi* O
ibd. 15. *humor* U_2 mg	*horror* O
II 8,16. *ire* U_2	*ue* vel *ne* O
27, 2. *adeunda* U_2 mg	*aditura* O
29,21. *iniecto* U_2	*in lecto* O
32, 4. *telagoni* U_2	*lethogoni* O (*thelegoni* V_2)
26. *rabula* U_2 mg	*fabula* O; et q. s.

Quae fortasse iam in aliquo codice, ex quo U_2 quasi ex fonte hausit, exstabant, fortasse correctiones vel interpolationes ipsius sunt eius viri, qui codicem correxit. Mihi autem, si alium quendam codicem ab illo adhibitum esse putandum est, verisimilius videtur eum exemplari aliquo usum esse, quod cohaerebat cum DV, quam libro quodam, qui cognatione erat conexus cum N vel F. Cf. hanc tabulam:

Tab. VI.

I 4,22. *deferet* U_2 DV	*differet* N F
9,11. *numerini* U_2 DV	*minnermi* N
	minerinus F (*munermi* A)
15. *amoto* U_2 DV	*amota* N A F
II 8,15. *an usque* U_2 DV	*anusque* N *annsque* F
33,16. *via est* U_2 DV	*via* N F
29. *cecropiis* U_2 DV	*cicropiis* N F etc.

Sed certi quicquam de hac re statui posse nego, cum aliis locis, velut in

II 24,36 *eheu* U_2 N F	*heu heu* DV
32,61 *tu quę* U_2 *tu que* N F	*siue es* DV,

codicum DV lectio valde differat ab ea lectione, quam praebet Urbinas.

Caput V. De lectionibus Urbinatis a m_1 scriptis, quae non sunt in O. De Urbinatis auctoritate.

Denique de Urbinatis lectionibus diversis ab O mihi disserendum est. Quod autem ex hac re optime perspici potest, quale pretium codici, de quo disputamus, tribuendum sit, plurimas eiusmodi lectiones in indicem, qui sequitur, recepi. Etiam, quas singulis locis Vaticanus 3273 (v) praebet, iam hic ne repetitio molesta fiat addidi. Dissentiunt igitur inter se O et U (v) ita:

Tab. VII.

In libro I.

U	O
I 37. *auerterit* (falso!)	*adverterit* v
III 7. *spirare* v $F_2V_2N_2$ mg (recte!)	*sperare* O
IV 17. *hoc*	*haec* O *hęc* v
19. *post hac*	*post haec* v
VII 3. *sum* (falso!)	*sim* v
23. *poterant* (falso!)	*poterunt* v
IX 29. *Quid* (falso!)	*Qui* v
XI 11. *te tantis*	*teutantis* N D V_1 F_2 v *tuetantis* A F *teutrantis* V_2, *metantis* V_2 mg
XIV 22. *textibulis*	*textilibus* (recte!) v
XV 32. *scis*	*sis* (recte!) v
XIX 13. *formosa*	*formosae* (recte!) v
XX 13. *sit durum* V_2 mg	*sint duri* v (v spscr. *sit duri*)
17. *fertur* (falso!)	*ferunt* v
18. *ipse* (falso!)	*isse* v (*esse* V_2)
33. *arganthyphebe*	*argantiphege* et sim. O v
52. *iussus*	*uisus* (recte!) v

In libro II.

U	O
I 46. *conteret*	*conterat* (melius!) v
65. *hos* (falso!)	*hoc* v

(U)	(O)
III 1. *nullum* v	*nullam* (melius!)
IV 3. *detrectat*	*detractat* v. (*detractet* F)
V 10. *redibis* (falso!)	*redibit* v
VII Titulus *Ad Cynthiam*	*De Cynthia* v
2. *edita* (contra metrum!)	*edicta*
VIII 31. *fugaṣ* (v mg *fuga*)	*fugas* (recte!) v
IX 12. *simeonta* (falso!) v	*simoenta*
24. *fruere*	*fruare* (melius!) v
26. *potirentur* (contra metrum!)	*poterentur* N v *potarentur* F *peterentur* D V
X Titulus *Ad Augustum*	deest in O v
XII 18. *sed*[si] *puer est*[es]	*si puer est* O v (v mg *si puer ex* . .)
XV 22. *hic* (falso!)	*hoc* D V v *h(a)ec* N F
XVI *Ad Cynthiam*	*Ad Cynthiam de aemulo* v
45. *Nec* (falso!)	*Haec* v
XIX 23. *nec* U_1 (*non* U_2)	*h(a)ec* O v (recte!)
XXI 18. *cauere*[r]	*cavere*
XXII 26. *noctibus* (contra metrum!)	*noctu bis* v
41. *navis*	*navim* (*-em* F L) O v (melius!)
43. *dura es* (contra metrum!)	*es dura* v
48. *cur*[i]	*cur* O v (mg *cū* v)
XXIV. Titulus *Quod amans non est liber*	*Ad Cynthiam* F v (om. N L D V)
XXV 18. *immerita* (recte!) v	*in merita* O
19. *contentus*	*contemptus* v
XXVI 17. *incurrere*	*currere* v
29. Titulus *De amica sua persequenda*	deest in O v
XXVII adhaeret priori in U	Nova elegia cum titulo *De incerta hora mortis* in O v (om. V)

(U)	(O)
XXIX 1. *vagirer*	*vagarer* (recte!) v [*vagaret* F_1]
XXX 26. *de rege* (inepte!)	*tenere* (recte!) O v [*detenere* N]
37. *me* om. U	*me* v
XXXI. Nova elegia inc. in U V_2 v Titulus in U *Ad Cynthiam*	adhaeret priori
XXXII 2. *habet* v	*habent* (recte!)
28. *erit* (falso!)	*eris* v
31. *hesterno* (inepte!)	*externo* v
38. *senes* (recte!)	*senis* v
XXXIV 19. *nihil*	*nil* v
25. *insanat* (falso!)	*insanit* v
29. *erecthęi* U V_2 (2) *crechtei* v (mg m_2 *tirthei*)	*crethei* O (*erechti* N)
59. *hesternis* (recte!) v V_2 mg	*eternis* F_1 L *externis* N F_2 *aeternum* D V_1

In libro III.

I 22. *reddet* v F_2 V_2 (melius!)	*reddit*
III 19. *scanno*	*scamno* (recte!) v [*scauimo* F]
V 6. *ęra* v (recte!) F_2	*ire* O (v spscr.) *aere* N
18. *parca* (t superscr.)	*parca* O v [*ex parte* F]
VI 3. *Num* (recte!)	*Dum* O v (*Non* N)
26. *rhombi* (recte!) v V ex corr.	*rumbi* O *bombi* N
VII 29. *iam texite* (*iam* versus supplendi causa add.)	*texite* O v (*terite* N) *contexite* V_2
33. *que* (a superscr.)	*quem* N D V v mg (recte!) *quam* L v, (ex *quem* corr.) F
47. *hęc* (i superscr.)	*hoc* F *hunc* L D V *haec* N *ḣ* v
IX 10. *chalamis* (recte!)	*calamus* v
11. *ponit* U v V_2 mg F_2 mg	*poscit* N D V *posita* F L
14. *At* (recte!) v mg	*Ad* O v
miros v D mg pro v. l.	*muros* N *nuros* F L D V

(U)	(O)
IX 26. *onerare* v V_2	*honerare* F D V_1 *honorare* L F_2 *onaerare* N
X. Spatium unius versus; titulus deest	*De niobe* v
4. *tum* (*ter*) U	*ter* v
17. *polles* v F_2 V_2 (recte!)	*pelles*
27. *Sic*	*Sit* v (recte!)
XI 8. *timore*	*timere* v (recte!)
14. *Concotis*	*Meotis* N v F_2 mg (recte!) *Iniectis* F_1 D V *Nectis* L
Post vs. 16 interstitium unius versus; titulus *De michale*	vs. cohaeret prioribus in N D V L, in F legitur titulus *De omphale.* In v exstat minio pictum: De (NI) OMPHALE (NI atramento)
38. (*l:*) *croceo* (sed nihil in mg)	*socero* v (recte!)
47. *tarquinis*	*tarquinii* (recte!) D V v_2 *tarquini* N F v_1 *torquimini* L
69. *memorabat*	*memorabit* v (recte!)
38. *dęlia*	*l(a)elia* O v
XIII 23. (2) *Hǫc* (*i*) U *Hic* F_2 (recte!)	*Hoc* O v
XIV. Titulus *De moribus spartorum*	*Ad Spartum* (*-en* V_2) O v
XV 11. adhaeret priori in U	Nova elegia cum titulo *Fabula ant(h)iop(a)e* inc. in O v
32. *in adverso-nothos*	*in adversos-nothos* O v *sub adverso-notho* N (melius!)
XVI 13. *ambulet* (recte!) v V_2	*ambulat* O
14. *ᵃdeo* (= *adeo*) (recte!)	*deo* v
29. *humet ignotae*	*humer ignotae* (recte!) F v V_2 mg *humeri ign.* N *humor ign.* L *ign. humor* D V
XVIII 28. *haud* v	*aut* v (recte!)
XXII 3. *cibele* v	*cibile* N *cybelle* LDV *cybille* F

In libro IV.

	(U)	(O)
I 7.	*Tarpeiiusque*	*Tarpeiusque* LDV *Tarpeusque* F *Tarpetiusque* N *Tarpeṭiusque* v
59.	*Si*	*Sed.* v (recte!)
65.	*asis* U; v_1 mg, F_2 mg	*quisquis* NDV_1 *quasuis* F_1L *si quis* V_2 mg, v in textu
75.	*at*	*aut* v (recte!)
101.	*facite*[b] *votum*[a] U v	*facite votum*
106.	*Umbra neque*[nec]	*Umbraque ne* O *Umbrane quae* N v
118.	*Quā*[em]	*Quam* O (*Qm̄* F = *Quoniam*) *Quā* v (*Quem* v mg)
125.	*arces* in mg U_1	*asis* NFL v U in textu *axis* DV
141.	*cum fixum* (recte!)	*confixum* v
146.	*Limina* V_2 mg v (recte!)	*Lumina*
II 15.	*pruma*	*pruna* v (recte!) *poma* V_2 mg
31.	*speties*	*spetiem*[(c)] O v (recte!)
34.	*Fauon* U *Fauor*[n] v	*Fauor* N *Fauuor*[n] F *Faunor* L *Faunus* (recte!) D V
54.	*hostem*	*hostes* v (recte!)
III 16.	*Victa*	*Vitta* N v V_2 (recte!) *Vita* O
50.	*iuvat*	*uiuat* v (recte!)
IV 24.	*dixit*[u]	*dixit* v (recte!)
V 24.	*actalicis*	*attalicis* O v *athalicis* F
60.	*libet*[r]	*libet* v (recte!)
VI 17.	*uileae*	*iuleae* v (recte!)
VII 80.	*Molli*[a] (recte!) (*lia* v mg)	*Molli* v
85.	*hic*[a]	*hic* v
VIII 8.	*ima* v (recte!)	*una*
15.	*auecta*[d]	*auecta* v

(U)	(O)
VIII 21. *Spectaclum* (*cl* in ras.) U; v V_2 mg F_2	*Spectandum* F_1 D V_1 *Spectaculum* N L
22. *iocos* v	*locos* (recte!)
69. *prostratus* v F_2 (recte?)	*protractus* F_1
IX 34. *u*^{r}*iis* (recte!)	*uiis* v
X 14. *ratis* U *rat*^{i}*es* v	*rates*
18. *aprico* v F_2 V_2	*aporco* (*a porco* D) O
XI 10. *fac* (falso!)	*fax* v
14. *leg*^{u}*atur*	*legatur* v

De versibus 17 sqq. usque ad vs. 76 cf. tab. VIII in pag. 55 sq. propositam.

XI 79. *si quid* (recte!) V_2	*si quis* v
94. *uacat*	*uacet* O v (recte!) *ualet* N

Ex hac tabula satis apparet plurimas lectiones, quae differunt a lectionibus codicum O, deteriores esse quam quas in ceteris libris videmus, ita ut talia a poeta ipso scripta fuisse plane negandum sit. Ut nonnulla exempla afferam, verba, quae exstant in versu I 11,11, *te tantis* omni sententia carent; neque in vss. I 20,17/18 verba *fertur ipse* ullo modo explicari possunt. Jam vero in vs. II 30,26 illud *de rege* quid sibi velit, nemo intelleget. Omnibus autem his locis meliores lectiones in O inveniuntur. Nonnullis tamen dubium esse mihi videtur, utra lectio praeferenda sit, utrum ea, quae in U legitur, an quae ceteris tradita est. Velut in I 4,19 in O invenimus *post haec*, quod omnes, qui carmina Propertii ediderunt, in textum receperunt, Urbinas praebet *post hac*. Quae verba fortasse in archetypo unum verbum efficiebant, tum nescio quo modo inter se separata et in *post hec* correcta sunt, in eo autem fonte, quo Urbinatis librarius usus est, vox *hac*, quamquam seiuncta erat a *post*, integra remansit. Mihi quidem *posthac* genuinum esse videtur, quod duobus versibus ante iam *haec* legitur. Sed haec res parvi momenti est.

Quod pertinet ad titulos singulis elegiis praefixos, archetypum inscriptionibus caruisse censeo. Puto enim, quod iam supra dixi, librarium Neapolitani, siquos in exemplari titulos vidisset, eos in textum recepturum fuisse. Quare non meum esse arbitror de his codicis U inscriptionibus, quae dissentiunt ab O aut omnino in O desunt, disputare, praesertim cum differentiae, quae exstant, minimae sint. De bonis autem lectionibus, quas praebet Urbinas solus, pauca dicam. Legimus enim, ut singulos eiusmodi locos inspiciamus, in I 3,7 in codd. O *sperare*, cuius verbi quae sit sententia intellegi nequit, U recte praebet *spirare*. Sed cum haec eadem lectio exstet in $F_2V_2N_2$ mg, ad Urbinatem hic non confugiendum est. Tum quod attinet ad vs. I 20,13, ubi in O legitur *sint duri* falso scilicet, in Urbinate *sit durum* recte, iam in codice V bonam lectionem restitutam videmus ab altera manu, quae etiam in II 33,4 recte correxit *inacus* in *inachis*, quod praebent F_2 et U; eademque in II 34,59 in mg scripsit *hesternis*, quae vox in U, non in O invenitur, et in II 34,29 eandem lectionem textui inseruit, quae in Urbinate occurrit, *erecthei*. Illis igitur locis nihil ex U novi depromitur, ut ita dicam, cum lectiones iam aliunde nobis notae sint. Restant hae bonae lectiones, quas neque priores neque recentiores codicum O manus receperunt:

II 25,18.	*immerita* U	*in merita* O
III 6, 3.	*num*	*dum* O *non* N
9,10.	*chalamis*	*calamus* O
14.	*At*	*Ad* O
16,14.	*adeo*	*deo* O
IV 1,141.	*cum fixum*	*confixum* O
7,80.	*Mollia*	*Molli* O
9,34.	*viris*	*viis* O
11,14.	*le$\overset{u}{(g)}$atur*	*legatur* O

Num ex his novas res discimus, quibus textus in ceteris codicibus traditus funditus evertatur? Nihil quidem Urbinas praebere mihi videtur, quod magni momenti sit, sed perpaucas

leves mutationes, quae ab iis quoque, qui hunc librum non inspexerunt, facile inveniri possunt; alia, quae sunt graviora, in nonnullis codicibus familiarum (A)F(L)DV et N iam ab altera manu sive addita sive correcta videmus, ita ut ne his quidem locis Urbinatis auxilio nobis opus sit. Saepe vero verba legimus, quae, cum abhorreant, ubi nobis occurrunt, a sermone Latino, certo non eadem sunt, quae Propertius ipse scripsit. Quare omnes, quas supra attuli, lectiones Urbinatis vix dignae sunt, quae in apparatum criticum editionum recipiantur; nihil enim in illis versibus in U est, quod habeat proprium pretium.

Fortasse tamen, ubi N deficit, ad codicem U confugere nobis licet. Ac primum in carmine libri IV. undecimo versus inde a septimo decimo usque ad septuagesimum sextum in Neapolitano uno folio interlapso omissi sunt. Vidimus autem Urbinatem semper fere cum N contra ceteros codices sive omnes sive nonnullos facere, paucis locis a N dissentire. Quare quid obstat, quin lectionum, quae in U in illis versibus occurrunt, maximam partem in exemplari a Neapolitani librario descripto fuisse arbitremur? Afferam has omnes lectiones, quae diversae sunt in F L D V, diversae in U (l, v), ut cognoscatur, quae sit memoria in U et fortasse in N tradita.

Tab. VIII. N deficit.

IV 11,18. *Det pater* (recte!) U l v O	*da* V_2
umbrae U L D V l v	*in* (exp. m_2) *ūbere* F
20. *iudicet* U L D V l v	*uindicet* (recte!) F
21. *sella et* U V l v	*sella* F L D
23. *Sisyphe* U L D V v (*Sysiphe* l)	*Sinciphe* F (F_2 mg *Sisiphe*)
26. *laxa* (recte!) U L D V l v	*lapsa* F
29. *trophęa decori* U *trophea* (2) *decori* l v	*decora trophei* O (*fama decori* V_2 mg)

IV 30.	*(a)era* U V_2 mg F_2 l v	*et* L D V om. F_1
	loquuntur U L D V l v	*locuntur* F_2 om. F_1
34.	*Vinxit* (recte!) U L D V l v F_2	*uiuat* F_1
	victa U F	*vitta* (recte!) L D V l v
35.	*tuo sic discessura* (*sc* a m_2) U D V v *tuo sic dissessura* l *tuos sic diss.* L	*tuos condissessura* F (*tuo sic diss.* F_2)
39.	*persen* U L F_2 l v	*persem* D V *prosen* F_1
40.	*proavos* U l v	*proavo* O (*proavus* V_2 mg)
43.	*Non fuit* U F_2 V_2 mg l v (recte!) *exuviis tantis* (recte!) U v V_2	*Confuit* D V *Ton fuit* F L *eximi stantis* D *eximii stantis* F_1 *exuvii stantis* l V_1 F_2 L D_2
	damnum (recte!) U F L v V_2 (l)	*damni* D V_1
44.	*pars* (recte!) U L D V l v	*par* F
46.	*insignes* (recte!) U l v F_2 V_2	*insignem* F_1 L D V_1
48.	*possis* U L F D V_1 l v	*possim* V_2
50.	*assensu* U L D V_1 l (v)	*asensu* F *ascensu* V_2
51.	*cibelen* U l v	*cibelem* F L *cybellem* D V
53.	*cuius iasos* U l v (*cui comissos* U_2 mg)	*cuius rasos* O (*casso extinctos* V_2 mg)
54.	*carbasus* (recte!) L D V l v F_2	*carbasis* F_1
	alba (recte!) L D V l v F_2	*alta* F_1 D mg p. v. l.
59.	*vixisse* (recte!) L D V l v F_2	*misisse* F_1
62.	*facta* (recte!) L D V l v	*fata* F
63.	*lepide* (recte!) L D V l v F_2	*lapide* F_1
64.	*vestro* L D V l v F_2 add.	om. F_1 L
67.	*specimen* (recte!) V l v D mg p. v. l.	*speciem* F L D
68.	*unum* D V l v F_2 add.	om. F_1 L
69.	*fulcite* (recte!) L D V_1 l v	*fulcita* F *fulgite* V_2 mg
70.	*uncturis* (quod propius a vero abest) U L D V l v	*nupturis* F
75.	*maternis* F L D V_2 l v	*matrinis* V_1

Accedunt complures versus in Neapolitano omissi vel mutilati, quorum lectiones ita sunt traditae:

II 22,50. (om. N) *Quem qu(a)e scire timet, quaerere plura iubet* U l v (recte!)
Quem quae scire timet, quaerere fata iubet F
Quae quoque scire timet, quaerere plura (F_2) *iubet* DV
Quae quoque scire timet, quaerere fata iubet L.

34,53. *restabit* . . N
restabit (a)erumnas U l v (F L) (contra metrum!)
restauerit undas D V
} in omnibus textus deperditus est.

83. *minor ore canorus* (om. N) U l v = O

III 1,27. *cunabula parvi* (om. N) U l v = O

9,35. *Non ego velifera tumidum mare findo carina* (om. N) U l v = O

IV 3, 7. *bactra per ortus* (om. N) U l v (recte!)
blactra p. o. F_1 L D (V_1?)

Ex hac igitur tabula fortasse, quae fuerint lectiones Neapolitani, cognosci potest; certi quicquam statui posse nego. Neque ad textum restituendum his locis U inspici opus est. Nam quod quinquies Urbinas discedit a libris F L D V omnibus, in versu quidem IV 11,40 id, quod in U (l v) legitur, deterius est quam codicum O lectio, versus autem IV 11,53 et in U_1 et in O depravatus est, ceteris locis, ubi U l v soli rectam lectionem praebent, in vs. IV 11,29. 67. IV 3,7 ex iis, quae in L F D V codicibus inveniuntur, quid Propertius ipse scripserit, intellegitur.

Paucis, cum iam haec res ad finem perducta sit, comprehendam, quae supra explanatius exposui. Codicem Urbinatem, quamquam sexcenties cum N consentit, tamen ex hoc libro ipso vel solo non descriptum esse inde apparet, quod compluribus locis longe differunt lectiones huius ab illo. Mihi quidem uterque codex ex eodem fonte derivatus esse videtur, quo primo librarius Neapolitani, tum, postquam exemplar correctum est, librarius Urbinatis usus est. Correcturae autem, quae in U exstant,

cum nihil prae se ferant, quod novum vel magni pretii sit, Urbinas non dignus est, qui in apparatu critico editionum locum obtineat.

Hoc idem iudicium de Urbinate facere videntur et P. Koehler[1]) et Th. Heukrath[2]), qui in dissertationibus de Lusatico scriptis perraro codicis U subsidium, ut ita dicam, invocant. Sed mirandum est, quod iidem viri Lusaticum, quem ipsum codicem commixtum esse concedunt, tantis laudibus efferunt. Quare operae pretium esse censeo quaerere, quo modo ad sententiam suam illi adducti sint. Atque primum quid de origine et parentibus Lusatici singuli viri docti docuerint, videamus.

Pars II. De codicibus Lusatico et Vaticano.

Caput I. De origine Lusatici.

Codicis Lusatici librarium unum solum exemplar, quod attribuendum sit classi X, descripsisse, iis autem locis, ubi lectiones illius libri depravatae fuerint, ad alterum fontem confugisse Peper contendit. Qualis hic alter fons fuerit, Peper non exponit, sed satis habet profiteri l classi X adiungendum esse neque minore auctoritate valere quam N.

Nimis confidenter hoc iudicium factum esse iam Koehler cognovit. Qui maiorem esse fidem Neapolitani, quippe qui testis purus et integer sit, docet, Lusatico autem, cuius textus et ex x et ex y congregatus sit, secundum inter omnes codices Propertianos locum dat, cf. diss. pag. 70. Sex annis post dissertationem emissam iterum Koehler de l egit et ea, quae de origine huius codicis sentiret, his verbis comprehendit[3]): ‚Nach genauer Prüfung sämtlicher Stellen bin ich zu folgendem

1) cf. Koehler, Diss. p. 12. 71.
2) cf. Heukrath, l. c. p. 14.
3) cf. Philol. (1905) p. 413 sq.

Resultat gelangt: Wir haben in dem Lusaticus eine aus zwei Vorlagen zusammengestellte Handschrift, deren eine mit dem Neapolitanus, dem anerkannt besten Codex, nächst verwandt ist, während die andere in einem nahen Verhältnis zu den Handschriften der anderen Klasse D V A F steht. Mit gutem Verständnis ist diese Compilation ausgeführt, sodaß wir allerdings meines Wissen in keiner Handschrift soviel richtige Lesarten finden wie in l.' Sane hercle in Lusatico plures bonas lectiones invenimus quam in singulis classium x et y codicibus. At tamen cavendum est, ne solam ob eam causam nimiam auctoritatem illi libro attribuamus; nam illas lectiones partim ex x partim ex y sumptas esse verisimile est. Quod ipse affirmat Koehler, qui Lusatici textum ex duobus fontibus conflatum esse putat. Ille enim librarium codicis l eodem tempore utriusque classis exemplaribus usum esse demonstrare conatur hoc modo[1]): In vs. IV 2,34 legimus:

in l *Faunor*, in N *Fauor*, in D V *Faunus*.

Illud *Faunor*, quod praebeat l, a librario inter scribendum ex *Fauor*, quod exstet in x, et *Faunus*, quod legatur in nonnullis classis y codicibus, compositum esse Koehler docet. Eodem modo ortas esse lectiones has:

II 3,24. *Ardidus* (supp. m_1) ex *Aridus* (N F) et *Ardidus* (DV)
25,42. *ducis* ex *ducit* (N) et *dulcis* (D V)
29, 4. *hoc* (*s* add. m_1) ex *hoc* (N F) et *hos* (D V)
III 12,35. *arctus* ex *arcus* (N V corr.) et *artus* (D F).

Quam Koehleri sententiam impugnaverunt Postgate[2]) et Heukrath. Ille quidem Lusaticum proxima cognatione coniunctum esse contendit cum Holkhamico. Multis enim locis his duobus codicibus lectiones a ceteris libris dissentientes traditas esse, quarum partem iam Koehler[3]) attulerit, velut in

III 3,11. *lacres* L l — *lares* F — *lacies* N — *alacres* D V
12,34. *latreus* L l — *latus* F — *lacus* N D V

1) l. c. p. 415.
2) cf. Class. rev. tom. 20. anno 1906 ed. pag. 349 sqq.
3) diss. pag. 62.

IV 7,16.	*trista* L l	*trita* cett.
10,46.	*circo* L l	*certo* cett.;

aliasque, quas videas in illorum dissertationibus. Postgatio igitur persuasum est L et l ex eodem fonte fluxisse, quem nota Φ signat, i. e. ex codice aliquo, qui pater vel avus Laurentiani fuerit. Quod autem Lusaticus compluribus locis alias lectiones praebeat ac F et L, velut in II 26,35 *Velaque in* l N D V *Velaque* F *Vela quod* L, librarium eius ex altero exemplari diverso a Φ („a source exterior to Φ') hausisse Postgate existimat.

Denique, quae Heukrath scripsit de Lusatici origine, repetamus! Primo Heukrath, cum Postgatii iudicium evertere studeat, ea, quae ille litteris consignavit, non semper recte interpretari mihi videtur. Dicit enim in dissertationis pag. 21 ex verbis Postgatii ipsis apparere eum Lusaticum quasi apographon Holkhamici putare. At hoc Postgatium contendere negaverim ea de causa, quod ille fortasse nonnullas lectiones genuinas codice l traditas esse dicit, ubi codicum L et F textus depravatus sit. Quod nullo modo Postgate contenderet, si Lusaticum solo ex Holkhamico descriptum esse censeret. Quare Heukrath non recte facit, quod illum virum magnopere erravisse profitetur; id autem bene intellexit multas lectiones, quas praebet l, tam diversas esse ab L, ut Lusaticum recta via ex L prodisse non versimile sit. Cf. exempla ab Heukrathio[1]) congesta, quorum partem hic afferam:

	l	L
III 5, 6.	*era clade*	*ire classe*
12.	*nectimus nova*	*querimus ora*
17.	*hero*	*iro*
24.	*Sparserit et*	*Sparsit et*
43.	*Num*	*Non*
47.	*hic*	*huius*; et qu. seq.

Ex hac tabula quamquam cognoscitur, quanta differentia sit inter l et L, tamen Heukrath utrumque librum ad eundem

1) l. c. p. 22.

fontem referri posse non negat. In dissertationis enim pag. 38 contendit librarium codicis L carmina Propertii repetivisse ex exemplari aliquo γ, quod, non totum, sed ex parte Φ simillimum fuerit, eodemque libro Lusatici auctorem usum esse. Quod autem in l permultae lectiones inveniantur eaedem vel similes atque quas praebeat Neapolitanus, non L, librarium Lusatici praeter γ alterum exemplar, quod inserendum sit classi X, adhibuisse et ex his duobus fontibus textum ‚optimo consilio' composuisse Heukrath docet. Tum, quod l nonnullas quoque codicum D V lectiones habeat, primum librarium codicis L γ descripsisse, postea autem ex codice aliquo familiae Δ correcturas in γ receptas esse, quae inde in textum Lusatici aetate posterioris venerint:

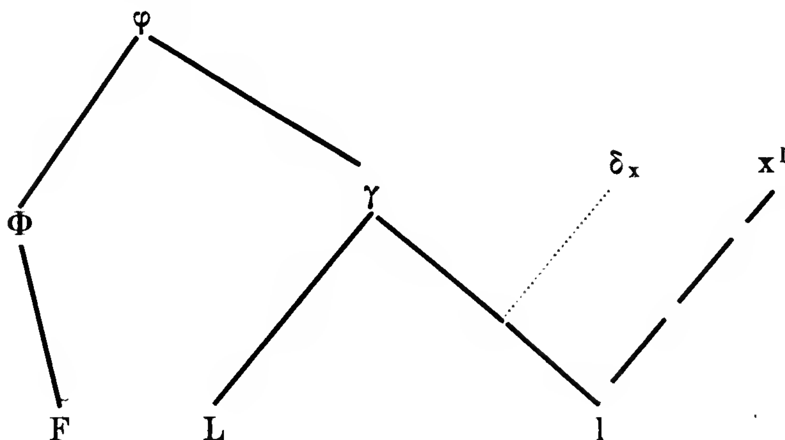

Valde igitur diversa sunt inter se iudicia, quae de Lusatici codicis origine facta sunt. Peper classi x illum tribuit, Koehler ex utriusque classis et x et y exemplaribus textum eius conflatum esse censet, Postgate eum familiae Φ inserit, Heukrath genere propiorem eum esse classi y quam x existimat. Hoc unum, quod iam Hosius[1]) vidit, omnes illos viros fugit Lusaticum proxima cognatione coniunctum esse cum Urbinate 641, de quo supra disputavimus. Sescentis enim locis easdem lectiones

1) cf. edit. praef. pag. X.

sive bonas sive falsas et in U et in l invenimus, quarum altera pars ex x, altera ex y sumpta est. Inspiciamus, ut duorum librorum consensus bene cognoscatur, has tabulas, quae etiam Vaticani 3273 lectiones continent!

Tab. IX. U et l idem vel fere idem praebent.

Liber III.

	U l	
I 19.	*vestro* N D V v	*nostro* F L
21.	*detraxerit* N D V_1 L v	*detraxit* F (*detraxerat* V_2)
22.	*reddet* F_2 V_2 v	*reddit* O
23.	*Omnia* F L D V v	*Fame* N
II 2.	*su(b)stinuisse* N F L v	*detinuisse* D V
4.	*in muri* D V v_1 mg	*in numeri* N L v *īmineri* F
7.	*nobis* N D V v	*nostro* F L
12.	*antra* F L D V v	*ante* N
13.	*At* N F V_2 v	*Ut* D V_1 *Ac* L
20.	*vacant* N F v	*vacat* L D V
23.	*subducet* F L D V v	*subducit* N
III.	*Somnium Propertii* L D V v	*Tertium somnium Propertii* F
11.	*lacres* U_1 (*locros* eadem manus) l v L (V_1?)	*lares* F *lacies* N *alacres* D V_2
21.	*praescripto* O *p̄scripto* v	*perscripto* N
	est N D V v	om. F L
32.	*gorgoneo* N v F_2 V_2	*gorgonico* F_1 D V_1 (*-nio* L)
35.	*in* O v	*et* D
36.	*at* O v	*et* F
41.	*pr(a)economia* N L v	*pr(a)economica* F D V
IV.	*De triumpho C(a)esaris* LDV v	*De triumpho quartum capitulum* F
9.	*clademque* N F L V_2 v	*cladesque* D V_1
13.	*Qua* N F L v	*Quam* D V
19.	*serva prolem* N V_2 v	*pr. serva* F L D V_1
22.	*sacra* N V v	*media* F D (om. L)

	(U l)	
V 6.	*ęra* U F_2 *aera* l	*ire* F_1 L D V
	ire	
	aere N *aera* v	
	classe	
	clade N F_2 *clade* v	*pace* F_1 *classe* L D V
7.	*fingenti* O v	*frangenti* N
12.	*nectimus* N V F_2 mg v	*qu(a)erimus* F L D
18.	*acta* N L v	*apta* F D V
21.	*iuvet* N F L v	*iuvat* D V
24.	*Sparserit et integras* N l	*Sparserit int.* D V
	Sparsẹrit et integras U	*Sparsit et int.* F L
	Sparsẹrit & integras v	
28.	*luna* F L D V v	*plena* N
31.	*arces* N v V corr.	*arcem* (*c* supra lineolam) F D
	artes L	
34.	*atratis* N L v	*attractis* F D V (c a F_2 et V_2 supp.) *auratis* F_2 mg
	c	
	atratis l (c a m_1)	
	t c	
	atratis U_1	
42.	sq. *Num* (quater) F D V v	*Non* (quater) N L
VI 3.	*Num* U l v *Non* N	*Dum* F L D V
7.	*Nunc* O v	*Non* N
11.	*Nec* N F L v	*Haec* D V
26.	*rhombi* v V corr.	*rumbi* F L D *bombi* N
36.	*Hac* N F L v	*Haec* D V
	rursus N F L v	*cursu* DV_1 (V corr. in *rursus*)
41.	*Quod* N F_2 V_2 v	*Quid* F_1 L D V_1
	mihi si O v	*nisi et* N
VII 22.	*argynni* U V_2 mg v	*arguiuum* D V
	arginni L l *agynni* N	*argium* F
23.	*Hoc* N F_2 V corr. v	*Nec* F_1 L D
25.	*positaque* O v	*posita est* N
46.	*at* N F L v	*et* D V
49.	*orithia* U *orithya* l	*corythia* D V (L)
	orythia N v	*corinthia* F

(U l)	
VII 52. *invisam* N L F_2 V_2 v	*invitam* F_1 D V_1
57. *Di* N v	*Dii* O
61. *affligar* N F L; (*adfl.*) v	*affligor* D V
66. *voxque* N V_2 v (v mg *nox*)	*noxque* F L D V_1
68. *thetis* N F_2 v	*pedis* F_1 D (V) *petis* L *t*^{h}*et* ≡ *is* V tot. in ras.
VIII 16. *miseram* N F L v	*miserum* D V
18. *Has* N F_2 V_2 v	*Nam* F_1 L D V_1
IX 2. *Intra* N L F_2 V_2 v	*Inter* F_1 D V_1
11. *ponit* F_2 et V_2 mg v	*poscit* N D V_1 *posita* F L
36. *flumine* N v	*eflumine* F ≡ *flumine* V *eflumine* D L
57. *fautor* D V F_2 v	*factor* N *faustor* F_1 L
X 3. *misere* N v	*miserere* F L D *misere* ≡ ≡ V
19. *ubi* N F_2 V_2 v	*tibi* F_1 L D V_1
21. *Sit* N F V_2 v	*Sic* L D V_1
23. *rauca* N F_2 V_2 v	*pauca* F_1 L D V_1
31. *thalamo solemnia* U *th. solempnia* l *th. solennia* v *th. sollēpnia* N	*thalamo et sol.* F L D V (V_2 del. *et*)
XI 24. *Nec* N F L v	*Ne* D V
25. *qua* N F_2 mg V_2 v	*quam* F_1 L D V_1
35. *Tres tibi* U_1 l F_2	*Tres ubi* N D V U_2 v *Hec tibi* F_1 *Res tibi* L
post vs. 38 nova elegia inc. in U l v F L	adh. prior. in N D V
48. *notat* N F L V_2 mg v	*uocat* D V
51. *uada* N F L v	*uaga* D V
59 et 61. *monimenta* N *moni*^{u}*menta* v	*monumenta* F L D V
61. *Curius* U N v *Curtius* l V_2 (*Curcius* F_2)	*Durius* F_1 L D V_1

(U l)	
XI 62. *At* N F V_2 v	*Ac* L D V_1
68. *modo* N L D V v	*ubi* F
XII 4. *faceres* N F_2 V_2 mg v	*facias* F_1 L D V_1
5. *pereatis* N L D V v	*pereantur* F (*perimantur* F_2 mg)
14. *qui* N L V_2 v	*qu(a)e* F D V_1
21. *salvum* N L D V v	*sanum* F D mg p. v. l.
32. *natasse* N v	*notasse* F L D V
XIII. *De avaritia et luxu matronarum* F L v	*De av. et luxuria matronarum* D V
2. *exhaustae* O (-*e*) v	*exhausto* N
3. *et* N V_2 mg v	*est* F L D V_1
23. *hic nulla* N V_2 in ras. v	*nupta* F *innupta* L D
26. *quorum* N F_2	*quarum* F_1 L D V v
27. *Illis munus erant* N v	*Ill. mun. erat* V *Illius munus* D *Illis* . . . . (lac. 5 litt.) F (F_2 mg *pompa fuit, munus erat, cura fuit*) *Illis munus* L
decussa F L D V v	*discussa* N
28. *rubis* N L D V_1 v	*rubris* F V_2 mg
33. *tum* N F v	*cum* L D V
antra F L D V v	*rara* N
43. *Et* N F_2 V_2 v	*Ut* F_1 L D V_1
venaberis N V_2 v	*veneraberis* F L D V_1
45. *pana* N L D V v	*penna* F
47. *At* N F_2 V_2 v	*Et* F_1 L D V_1
51. *limina* N F_2 V_2 v	*lumina* F_1 L D V_1 v mg
53. *mons* N F_2 V_2 v	*mox* F_1 L D V_1
aurigero N F L v	*laurigero* D = *aurigero* V
54. *parnasus* N v	*parnasi* F *prnasis* L
parnassus V (*s* alt. a m_2)	*parnassi* D
56. *pio* N v F_2 mg	*tuo* F L D V

	(U l)	
XIII 58.	*nusquam* N F_2 mg V_2 mg v	*nunquam* F L D *nunc* V
60.	*suis* F L D V v	*sitis* N
66.	*veros* N L D V v	*verax* F
XIV 1.	*miramur* N L D V v	*mirantur* F
11.	*ense* N D V v	*esse* F L
13.	*amazonidum* N D V v	*amazonicum* F L
14.	*lauatur* N F V_2 v	*lauantur* L D V_1
15.	*t(h)aygeti* U l N v *taigeti* D V	*tageti* F L
17.	*habenis* N F_2 mg V_2 mg v (mg *-re*)	*athenis* F_1 L D V_1
19.	*capere arma* N v (*capera armis* F_2 mg)	*est armata* F *armata* D V *arma* L
	papillis N F_2 v	*capillis* F_1 L D V
23.	*Nec* N D V v	*Non* F L
27.	*Nec* N v	*Non* F L D V
29.	*ingenti* F L D V v	*ingenii* N
30.	*via* N V corr. v	*tua* D (fort. V_1) *nr̃a* F *tria* L
33.	*fores* F L D V v	*feres* N
	laconum F L D V v	*leonum* N et quae sequ.

Nonne ex hoc indice apparet Lusaticum et Urbinatem artissime inter se cohaerere? Plurimis enim locis eaedem lectiones exstant in hoc atque in illo, quarum altera pars etiam in N, altera in classis y libris, sive F L sive D V, invenitur. Tum, quod semper fere l et U in rebus orthographicis inter se consentiunt, hoc quidem concedo illius aetatis librarios ipsos saepe, quae inveniebant in exemplaribus, ad suum arbitrium mutasse propriamque vocabulorum scripturam adhibuisse. At tamen nonnulla in U et l ex eodem fonte irrepsisse puto. Cf. enim vs. III 9,13 cum III 9,29, ubi uterque codex praebet *oppugnare* et *obprobio*, et III 7,57, ubi l et N Neapolitani lectionem *Di* continent, cum III 13,41, ubi et in l et in U legimus *Dii*, quod est in classis y codicibus, non in N.

Deinde ex illis, quae proposui, exemplis hoc idem, quod iam supra demonstrare conatus sum, cognosci potest Urbinatem propius abesse a classi x quam ab y. Ergo etiam fons Lusatici classi x inserendus est. Redeamus igitur ad sententiam Peperi, qui codicem l classi x attribuit, reiciamus iudicium Postgatii et Heukrathii, qui eum familiae Φ exemplaribus ascripserunt! Lusaticus autem non merus sincerusque classis x testis aestimandus, sed ita ut Urbinas inter codices commixtos numerandus est, quod recte viderunt Koehler[1]), Postgate, Heukrath. Multas enim lectiones praebet, quae non occurrunt in x, sed in y, quarum partem supra attuli. Quo modo illae in codicis l contextum venerunt? Koehler[2]) quidem docet uno eodemque tempore duobus exemplaribus librarium Lusatici usum esse atque hoc loco codicis x_x, illo codicis y_x lectionem repetivisse. Sed recte Heukrath in dissertatione inde a pag. 57 hanc sententiam impugnat omniaque fere, quae in l tradita sunt, iam in fonte exstitisse contendit. Quod iudicium ego quoque de textu Lusatici fecerim, quamquam alia causa, ut ita sentiam, adducor atque ille.

Plurimas enim codicis l lectiones etiam in Urbinate invenimus, quae res nulla ratione explicari potest, si utrumque librarium his locis ex compluribus libris hausisse arbitramur. Lusaticum autem ex Urbinate vel ex contrario hunc ex illo descriptum esse plane negandum est, nisi forte quis omnibus locis, quibus U et l inter se differunt, coniecturas aut ab huius aut ab illius librario factas esse censeat. Nam illi codices, quamquam arta sunt coniuncti cognatione, tamen nonnullis locis valde inter se discrepant. Inspiciamus has tabulas!

---

1) Lusaticum non esse derivatum ex archetypo ipso Ω Koehler ostendit in dissert. pag. 63.

2) cf. diss. pag. 63 et Philol. l. c. p. 415.

Tab. X. Differentiae exstant inter U et l in libro III:

U	l
in I 11. *vectantur* N F_1 D V v	*nectantur* L F_2
28. *campos* O v	*campo*
40. *insolito* N L v	*in solito* F D V (*ut solito* V_2)
II 9. *tenareis* O v	*terraneis* l_1 *tenariis* l_2 mg
22. *pondere* NLDV *pondere*[a] v	*pondera* F
III 2. *bellorophontei* UF(L) *bellorofont(a)ei* D v *bellerof.* V	*belloforontei* l *elloforontei* N
34. *exercent* O v	*exercens*
IV 9. *Omnia* NFLD; *omnia*[min] v	*omina* V
V 36. *pleiadum* O F_2 v (*pelliadum* F_1)	*pleiadii*
VI. *Ad lygdamum* (O) v *ad* om. L	*Ad ligdamum servum*
30. *uicta* F	*uitta* l D V v *uita* N L
VII 22. *Qua* N L D v	*Quae* l V *Que* F
47. *hęc*[i] U *haec* N *ḣ* v	*hoc* l F (*hunc* L D V)
62. *est* om. U	*est* O v
VIII 13. *gregibus* O v	*gregi*
IX 9. *effingere* N v	*fingere* F L D V
10. *chalamis* (melius!)	*calamus* O v
14. *At* (melius!)	*Ad* O v
24. *liceat* O v	*licet*
33. *tenebis* U corr. O v	*tenebris*
42. *Victor* O v	*Victo*
X. Titulus deest.	*De niobe* O v
XI 8. *timore*	*timere* O v
14. *Concotis* *Nectis* L	*M(a)eotis* l N F_2 mg v_2 in ras. *Iniectis* F_1DV (v in mg a rubr.)
post 16 unius versus interstitium. Tit. *De michale* U *De omphale* F	vss. adhaerent prioribus in L D V N

De OMPHALE[NI] v in mg minio pict., NI atramento.

	(U)	(l)
XI 21.	*euphratem* (O) v	*eufraten*
29.	*vexerit* O v	*vexerat*
47.	*tarquinis* U *tarquinii* D V v_2 (*torquimini* L)	*tarquini* N F v_1
63.	*abscissos* D V	*abscisos* F (L) l v *adscisos* N
69.	*memorabat*	*memorabit* O v
XII.	Titulus *Ad Postumum de Galla* O v	*Ad Postumum*
12.	*catophratus* U_1 N F_1 L V_1 *a c* *catophrat*.v (*cataphrat*. U_2)	*cathaphractus* l *cataphractus* D V_2 F_2
14.	*Si credunt* U_1 N *Sic redeunt* V_2 U_2 v	*Si credent* F L D V_1 l (*redeunt* l_2 mg)
25.	*calpe* N F v	*talpe* L F_2 D V
29.	*scithicis* U v (D V)	*sithicis* N l *syticis* F (L)
34.	*lacus* N D V F_2 v	*latreus* l L *latus* F_1
35.	*arcus* N L V_2 F_2 v	*arctus* l *artus* D
XIII 5.	*cauis* O F_2 v *nutrit* U_1 F_2 mg	*canis* F_1 *mittit* O v (*mitrit* U_2)
32.	*viricoloris* N F_1 L v *varicoloris* V_2	*versicoloris* D V F_2 U mg v mg
35.	*hinuli* N D V F mg v	*hinnili* (ex *humili*) l *humili* F L
59.	*aruspex* N L D V v	*auruspex* F
XIV.	*De moribus spartorum*	*Ad Spartas* l *Ad Spartum* (-*en* V_2) O *Ad Spart̄* v
28.	*odoratae* L D V U v (*oderate* F)	*adorat(a)e* N l
XV.	*Ad Cynthiam de lycinna* D V v *Ad C. de licimia* F	*Ad c. de lucina* l *de l.* om L
1.	*Hic* N (rubric.) *ullos* N L V_2 v	*Sic* O v *nullos* F D V_1
7.	*ducitur* O v	*dicitur*
27.	*uago* F D V v	*uaga* N L
XVI 1.	*epistola* N L D (*epl̄a* F)	*epistula* V v

	(U)	(l)
XVI 13.	*oris* O v	*horis* N
14.	^{a}*deo* (recte!)	*deo* O v
17.	*rabies* O v l_2 mg	*facies*
29.	*cumulis* N D v *tumulis* L	*cumulus* F V_1 l *tumulus* V_2
XVII 16.	*Quos* O v *nullae* O v	*Quod* *mille*
XVIII 5.	*dextra* DV(L_1?) *dext'* v	*dexter* N F
9.	*uultum* N L D V F_2 v	*multum* F_1
15.	*uigesimus* O	*uicesimus* v
24.	*torci* U_1 *troci* N	*torui* V_2 F_2
	tor^{u}ci v *torti* F_1 V_1 L D U_2	
XIX 20.	*Infamis* N D V v F_2	*Infantis* F_1 L
24.	*reclusit* O v	^{re}*clausit* (*re* add. m_2)
XXII 1.	*cizzicus* U N F v	*cyzicus* D l_1 (l_2 spscr. *circiter*)
	cirzicus V	*circiter* in ras. L
	annus O U *amnis* D	*ān^{os}* l *annos* F_2 L_2
	annûs v	
XXIII 11.	*fuerint* N (recte!)	*fuerunt* l (*fuerant* O v)
17.	*reperit* O v	*repperit*
XXIV 21.	*Risus* O v *positis* O v	*Visus* V_2 *positus*
29.	*Lumina* N F_2	*Limina* F_1 L D V v

Etiam, quod solam ad rem orthographicam pertinet, multis quidem locis aliam scripturam praebet l, aliam U. Sed haec res parvi momenti est, quod cognoscere non iam possumus, quid fuerit scriptum in fontibus, quid a librariis ipsis mutatum sit. Quare omnes huius modi differentias hic neglegamus! Quaeramus autem, unde illa altera diversitas, quae est inter lectiones Urbinatis et Lusatici, orta sit. In prima dissertationis parte[1]) demonstrare conatus sum auctores Urbinatis et Neapolitani eodem usos esse fonte, ex quo primum codex N, tum, postquam illud exemplar correctoris alicuius manum passum est, U descriptus est. Ex hoc libro equidem Lusaticum quoque dependere contendo. Quid enim obstat, quin textum illius

1) cf. pag. 31 sqq.

exemplaris X, postquam Neapolitani librarius ex eo hausit, identidem mutatum esse existimemus? Nam hoc uno modo explicari potest, cur in U et l aliis locis eaedem, aliis diversae lectiones inveniantur. Omnia igitur, quae et in N et in U l leguntur, iam in codice X fuerunt; ea, quae et U et l dissentientes a Neapolitano[1]) praebent, ex X_2, i. e. ex X primum correcto, hausta sunt. Deinde codex X_2 a correctore quodam (X_3) retractatus a librario Urbinatis descriptus est, simulque ex X_2 alter codex prodiit, in quem aliunde eae lectiones, quae non sunt in U, irrepserunt; hunc autem librum λ is, qui Lusaticum exaravit, adhibuit:

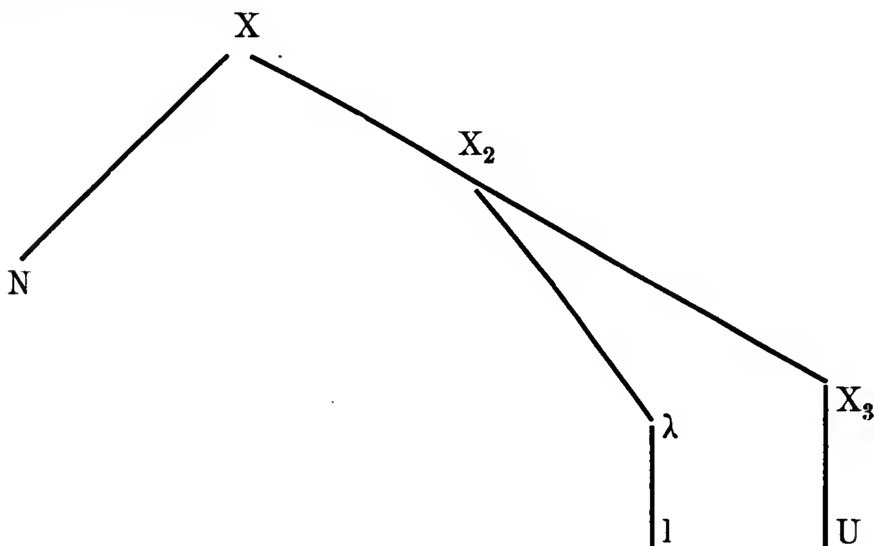

Afferam pauca, quibus haec sententia confirmetur. In versu enim III 1,29 legimus:

pulyledamantes in l,
pulyḷẹdamantẹs (a) in U_1,
poliledamantes in N,
pūli‿ḷẹdamātes in F,

Nonne lectiones Lusatici et Urbinatis ex eodem libro X_2 sumptae esse videntur? In l autem illud *pulyledamantes* integrum ex

1) cf. tab. IX.

λ receptum est, in X_2 manus tertia hoc verbum correxit in *pulylędamantęs* (a superscr.), quod librarius Urbinatis textui suo inseruit.

Tum cf. vs. III 3,30, ubi legitur:

in N *pategeae*,
in l *pategee*,
in U *pa^ne tegęe*; (2) codex F praebet *panetegee* (L_1?),

D *pane tegeae*, V_1 *pane tegee*, quod a m_2 in *pane tegeee* mutatum est. Nonne ex hoc loco optime cognoscitur, unde Lusaticus derivatus sit? Equidem in X *patege(a)e* fuisse censeo, quod descripsit librarius Neapolitani; neque ille, qui primus codicem X correxit, quicquam mutavit, ita ut auctor exemplaris γ et is, qui ex λ hausit, *pategee* repeterent. In X autem a manu tertia supra *pa* litteris *ne* additis lectio codicis F vel potius D restituta est, quam depinxit librarius Urbinatis. Denique afferam vs. III 7,33. Ubi in N et DV *quem* legimus, in l autem lectionem codd. F L *quam* invenimus. Quo modo haec differentia, quae est inter N et l, explicari potest? Inspicias Urbinatis textum, ubi lectio *quem* (a superscr.) (sic!) nobis occurrit! In X igitur primum *quem* scriptum erat, quod receptum est in Neapolitanum; postea a m_2 illud *quem* correctum esse videtur in *quęm* (a superscr.), quod punctum neglegens librarius Urbinatis repetivit; in Lusaticum autem pro lectione genuina *quem* illa coniectura *quam* venit. Alia exempla, quibus iudicium, quod feci de Lusatici origine, comprobetur, exstant his locis:

III 1,11.	*currum* l N L *currum* U *currū* v	*curru* F D V
5, 6.	*ęra* U(F_2) *aera* l v *aere* N	*ire* F L D V
5,24.	*Sparserit et integras* N l *Sparsęrit et integras* U *Sparsęrit & integras* v	*Sparserit int.* D V *Sparsit int.* F L
5,34.	*atratis* N v (L) *atratis* (c superscr.) l *atratis* (t c superscr.) U	*attractis* O (*c* exp. a F_2 et V_2)

III 5,46.	*haud* U l v *haut* N	*aut* O
6, 3.	*Non* N *Num* U l v	*Dum* O
	(cf. vss. III 5,42. 43, ubi quater N scripsit pro ‚*num*' ‚*non*')	
7,49.	*orythia* N v *orithia* U *orithya* l	*corythia* D V (L) *corinthia* F
10, 6.	*Ponet* N L F_1 l	*Ponat* D V F_2
	Ponẹt U *pond:* v (a, at supra)	
10,31.	*thalamo sollēpnia* N *thalamo solempnia* l *thalamo solen(m)nia* U v	*thalamo et solemnia* FLDV (V_2 del. *et*)
11,61.	*Curius* N U v *Curtius* l V_2 mg (*Curcius* F_2)	*Durius* F L D V

Unde autem in illud exemplar λ, quod fontem Lusatici fuisse statuimus, eae lectiones, quae diversae sunt ab U, venerint, intellegere non iam possumus. Nonnullas ex X sumptas esse inde apparet, quod in Neapolitano eaedem vel similes his locis leguntur, velut in

III 3, 2.	*Belloforontei* l *elloforontei* N	*Bellorophontei* U F *Bellorofont(a)ei* D v *Bellorofontẹi* V
10,15.	*Dein qua* l N v F_2 mg V_2 U_2	*Deniq;* U_1 F D pro v. l. *Te qua* L D V
11,14.	*M(a)eotis* l N F_2 mg, (m_2 in ras.) v	*Concotis* U *Nectis* L *Iniectis* F_1 D V, (in mg a rubr.) v
12,29.	*sithicis* l N *syticis* F(L)	*scithicis* U v *scythicis* D V
14,28.	*adorat(a)e* l N	*odoratae* L D V U v *oderate* F
16,13.	*horis* l N	*oris* F L D V U v

Hic igitur in X a m_2 correcturas vel coniecturas factas esse verisimile est, quae nunc inveniuntur in Urbinate. Plurimis tamen locis, quibus differentia exstat inter U et l, cum U cum Neapolitano faciat contra l, lectiones Lusatici vel codicis λ ex exemplari aliquo, quod classi y attribuendum est, haustas

esse apparet. Sed de hoc fonte nihil certi dicere possumus, quod Lusaticus modo consentit cum F L, modo cum D V. Denique nonnulla fortasse librarii errore orta, alia consulto ab illo correcta sunt; nam suam quisque scribendi rationem illis temporibus adhibebant, qui veterum poetarum carmina literis consignaverunt. Hoc igitur modo Lusatici textus ‚compositus est', non quo Koehler docuit, qui etiam singulorum verborum alteram partem ex x, alteram ex y receptam esse putat, quam sententiam recte improbavit Heukrath in dissertationis pag. 58.

Priusquam, quale pretium illi libro commixto tribuendum sit, quaero, de Vaticani 3273 origine pauca dicam. Qui codex ab omnibus fere viris, qui de codicibus Propertianis disseruerunt, plane neglectus est, ea de causa scilicet, quod auctoritatem eius minimam esse iis persuasum erat. Hoc modo accidit, ut neque Koehler neque Heukrath in dissertationibus ullum verbum de eo facerent. Etiam Hosius, qui in Mus. Rhen., quod inscribitur, tomo 46. inde a pag. 580 accuratius de Urbinate disputat, Vaticanum parvi aestimare videtur, cum non nisi paucis eum attingat. Neque certum iudicium ille de eo facit. Nam in libro commemorato Vaticanum ex U fluxisse verisimile esse dicit, in praefatione editionis inde a pag. X eum fortasse (sic!) consanguinitate coniunctum esse cum Lusatico scripsit. Quae cum ita sint, de origine et pretio illius codicis, ad quem Hosius ipse oculos animosque omnium advertit, denuo agendum esse puto.

Caput. II. De codice Vaticano 3273.

Codicem Vaticanum 3273 artissime cohaerere cum Urbinate nullo modo negari potest. Tantus enim est numerus earum lectionum, quae eaedem vel similes sunt in hoc atque in illo, ut vix alii codices Propertiani inveniantur, quorum consensus maior sit. Cf. tabulas inde a pag. 62 propositas. At tamen Vaticanum ex ipso Urbinate derivatum esse nego ea de causa,

quod inter hos libros nonnullis locis differentia quaedam non modo litterarum singularum, sed etiam totorum verborum exstat. Dissentiunt autem inter se, ut exempla ipsa afferam, U et v in libro III. ita:

	U.	v
II 1.	*detinuisse* U N L l V_2	*detenuisse* v V_1 *te tenuisse* D F (ex *deten.*)
4.	*in muri* (recte!) U D V l v_1 mg p. v. l.	*ĩ numeri* v *in numeri* N L *ĩmineri* F
III 30.	*pa*^{ne} *tegęe* (2) U *panetegee* F *pan tegeee* V_2 *panetegeae* D *pan ≡ tegee* V_1	*pategee* l v *patege(a)e* N L_2 V_2 mg
32.	*punica* (recte!) F D l	*pumica* (*nu*) v *pumica* N L *pu ≡ nica* V
	rostra V_2 l F_2 v_1 mg (recte!)	*ñra* v *nostra* N D F_1 L V_1
V 5.	*aratur* (recte!) O l	*aratra*
VI 30.	*uicta* F	*uitta* l D V (recte!) *uita* N L
VII 62.	*est* om. U	*est* O l
IX 10.	*chalamis* (melius!)	*calamus* O l
14.	*At* (recte!)	*Ad* O l
33.	*iuncta* F L D V l (recte!)	*uincta* v *uicta* N
X.	Titulus deest in U	*De niobe* O l v
XI 8.	*timore*	*timere* O l (recte!)
	post 16 *De michale* U	De OMPHALE (NI) v *De omphale* F
XII 31.	*(a)eac* U l N F L	*aeeae* v *caee* V_1 *aeaeae* D V_2
XIII 26.	*quorum* (recte!) N F_2 l	*quarum* F_1 L D V
41.	*Diique* F D V l	*Dique* N
XIV.	Tit. *De moribus spartorum*	*Ad Spart̄* v *Ad Spartas* l *Ad Spartum* (*-en* V_2) O
XV 1.	*Hic* N	*Sic* F L D V (recte!)
XVI 25.	*Dii* F L D V_2 l	*Di* N V_1

(U)	(v)
XVII 8. *ariachra* (sic!) U, ex *ariadna* corr.	*adriagna* N v v mg *dna* *ariadna* l D V *adriana* F L
XVIII 15. *vigesimus* O	*vicesimus* l
XXII 2. *qu(a)e* N F L l	*qua* D V *quaę* v (bene!)
XXIII 10. *promeruere* O	*permeruere*
11. *fuerint* N (recte!)	*fuerant* F L D V v *fuerunt* l
XXIV 29. *Lumina* N F_2	*Limina* F_1 L D V l (melius!)
XXIV 33. *tum* N F_2 l (recte!)	*tu* v (*cum* F_1 L D V)

Ex hoc indice apparet in quibusdam versibus meliores lectiones exstare in v quam in U, velut in III 6,30. 7,62. 22,2. 24,29., ad quas certo, si quis accurate duorum codicum textum inspexerit, alias addere poterit. Quas omnes sive ex aliquo ceterorum codicum sumptas sive ex ingenio ipsius librarii ortas esse iis existimandum est, qui v ex U recta via descriptum esse sibi persuaserunt. At ego aliter de hac re iudico. In Vaticano enim nonnullas lectiones invenimus, quae cum deteriores sint iis, quas U aliique codices praebent, textus emendandi causa profecto non a librario receptae sunt. Immo falsae et ineptae, quae explicari non possunt, compluribus locis nobis occurrunt, quarum partem hic proponam:

III 2, 4. *in numeri* v N l	*in muri* U l D V (v_1 mg p. v. l.) (recte!)
3,30. *pategee* v l (N)	*pa^ne tegęe* U (2)
32. *ñra* v *nostra* NF_1LDV_1	*rostra* l $F_2$$V_2$U ($v_1$ mg p. v. l.) (recte!)
pumica (nu) v *pumica* N L	*punica* F D l (V) U (recte!)
9,10. *calamus* O l v	*chalamis* U (recte!)
14. *Ad* O l v	*At* U (recte!) v mg a m?
23,11. *fuerant* F L D V v *fuerunt* l	*fuerint* N U (recte!)

Quid ex his tabulis discimus? Permultas ex iis codicis v lectionibus, quarum facies, ut ita dicam, sententiaque depravatae sunt, in Neapolitano reperimus, velut in vss. III 2,4, 3,30 et 32, 13,19, 17,8, plurimae autem eaedem vel similes sunt atque quas U et l continent. Quid igitur obstat, quin Vaticanum ex eodem fonte, quo auctores Urbinatis et Lusatici usi sunt, prodisse existimemus? Sed cum propius absit v ab U et l quam ab N, ex illo codice X_2, i. e. ex X primum correcto eum fluxisse contendo. Quae sententia his argumentis confirmari potest:

In carminis III 1 versu 32 legimus

in N *oete in*,

in v *oetein* (sic!),

in U *oetem* (sic!)

in l *oetei*, quod praebent DV quoque et F_2.

Mihi quidem in X primum *oete in* fuisse videtur, quod incolume librarius Neapolitani textui inseruit; deinde illud *oete in* a X_2 in unum verbum contractum litteraque *n*, cum explicari non posset, puncto deleta est. Et recte librarius Lusatici fontis λ descripsit *oetei*, in v tota codicis X_2 lectio recepta est, Urbinatis autem auctor, cum illud *in m* esse putaret, lectionem ineptam *oetem* tradidit. Tum cf. vs. III 5,24, ubi invenimus

in N l *Sparserit et integras* *Sparserit int.* D V

in U *Sparserit et integras* *Sparsit int.* F L

in v *Sparserit* & *integras*.

Nonne illud *Sparserit et integras*, cum classis y codices aliam lectionem praebeant, iam in X fuisse verisimillimum est? Fortasse verbum *Sparserit* a manu X_2 punctis sub litteris *er* positis in *Sparserit* correctum est, quod integrum et in Urbinatem et in Vaticani textum irrepsit. Is autem, qui fontem Lusatici exaravit, sive quod signa illa addita neglexit, sive quod consulto nihil mutavit, *Sparserit* textui inseruit. Itaque non est, cur ex U lectionem Vaticani haustam esse putemus. Tertium, quo

sententia mea nitatur, exemplum in eiusdem elegiae versu 34 extare censeo. Hoc loco in singulis codicibus tradita sunt haec:

in N L v *atratis,*

in l *atr[c]atis* (sic!) (*c* a m_1 add.)

in U *at[t]r[c]atis* (et *t* et *c* a m_1 add.); ceteri codices habent *attractis,* F_2 et V_2 litteram *c* puncto deleverunt. Videmus igitur solum codicem v consentire cum N L, in U ab eadem manu, quae *atratis* scripsit, litteris *t* et *c* adiectis librorum F_1 D V_1 lectio orta est, Lusaticus quasi mediam scripturam praebet. Quo modo haec res explicari potest? Equidem non dubito, quin et U et l v etiam hoc loco eodem fonte usi sint. In X enim legebatur *atratis,* quod nunc reperimus in Neapolitano et Vaticano. Hoc idem verbum in exemplaria, ex quibus prodierunt U et l, receptum esse existimo. Quod autem in U l alia lectio nobis occurrit atque in v, correctorum manus amborum codicum fontes passos esse non obliviscendum est. Multa exempla similia iis, quae attuli, illorum numero addi possunt, quorum partem hic afferam:

III 7,33.	*qu[a]em* U *quam* l F L v (mg *quē*)	*quem* N D V
49.	*orythia* N v *orithya* l *orithia* U	*corythia* D V L *corinthia* F
10, 6.	*Ponet* N (F_1 L) *Pon[a]ẹt* U *Pon[at]&* v	*Ponat* l (D V_1 F_2)
31.	*thalamo sol(l)e(p)nia* N U l v	*thalamo ẹt solemnia* F L D V (V_2 del. *et*)
11,59.	*monimenta* N U l *mon[u]imenta* v	*monumenta* F L D V
12,11.	*mędae l(a)etentur* N L v *mede laetentur* l F_2 *medę*(2) *lętentur*(2) U	*me delectentur* F_1 *med(a)e latentur* DV

III 12,12. *catophratus* N (F_1 L V_1) U *cataphractus* D V_2 F_2
a c
catophratus v *cathaphractus* l
u
18,24. *torci* U_1 *torci* v *troci* N *torui* F_2 V_2 l
(*torti* U_2 D L F_1)
22, 2. *qu(a)e* NFLl *quę* U *quaę* v *qua* D V

Complures igitur, quae in v nobis occurrunt, correcturas iam in X a m_2 factas esse verisimile est, velut in III 10,6 *Ponęt* (*a* supra). Tum illius codicis, qui fons fuit Vaticani, lectionum pars ab aliquo viro emendata est; nonnullae fortasse a librario codicis v inter scribendum sive casu sive consilio mutatae sunt. Denique in Vaticano ipso alteram manum versatam esse cognoscimus. Sic igitur factum est, ut nunc v ab U et l aliquoties discedat. Illi autem, qui textum Vaticani vel fontis eius correxerunt, non omnia, quae in ceteris codicibus inveniebant, in illum receperunt. Inveniuntur enim ut in Urbinate ita in v lectiones, quae diversae sunt ab O, quarum alteram partem iam supra[1]) proposui, alteram hic afferam. Eas res, quae solam ad orthographiam pertinent, omittendas esse putavi. Differentiae inter O et v exstant his locis:

In libro I.

v	O
II 9. *submittit*	*submittat* O U (melius!)
X 20. *aeger*	*egit* O U (recte!) *eget* F_1
XIII 21. *solamonida*	*salmonida* UDV *salam.* NA *salom.* F
XVIII 16. *deiectis* (*l* supra)	*delectis* NV_2 *delęctis* U *dilectis* FDV_1

In libro II.

I 10. *premit*	*premat* U (recte!)
35. *contexeris* (falso!)	*contexerit* U
III 17. *formosae*	*formose* U (recte!)
19. *tentant*	*ten(mp)tat* O U (recte!)
VI 8. *ferunt*	*ferant* U (recte!)

1) cf. pag. 75 sq.

(v)	(U)
XIII. *De amore suo*	*De amore* O *Ad Cynthiam* U
11. *iuvat* v	*iuvet* U
37. *Hoc*	*Non* D V (v mg!) *Nec* N F U
XVI 50. *Fluminaque*	*Fulminaque* U (v mg!)
55. *te*	*ne* U (*neç* v mg!)
XX 10. *modo* D mg, V_2 mg	*domo* U
XXVIII 5. *nec*	*non* U O (V spscr. *n*[c])
8. *iuratur*	*iurarunt* OU (V_2 spscr. t̃) *iurarem* N
XXX 15. *onerentur*	*onerantur* O U (*ornentur* V_2 mg)
19. *iam* V_2 mg N_2 mg	om. F_1 *tu* F_2 D V L *tamen* N
30. *uolarit* V_2 N_2	*uolaret* U O (*-res* L)
XXXII 21. *fama et*	*famae* O U (v in mg) *fama* N
27. *deprehenso*	*deprenso* O U

In libro III[1]).

V 38. *partis*	*partes* U
VI 21. *Illa*	*Ille* U (v mg)
56. *Antonique* (V_2)	*Antoniique* U
XI 65. *di*	*dii* U
XII 14. *Sic redeunt* (V_2) *Si çredeũt* (*ũ* m_2 ex *n*) U	*Si credent* F L D V_1 *Si credunt* N
XVIII 9. *Bis*	*His* O U (recte!) (*Hiis* F)

In libro IV.

I 79. *Di*	*Dii* U O (*Dic* N)
IV 42. *stamina*	*st(r)amine* O U (recte!)
VI 25. *nereus* U_2 mg F_2	*nervis* O U_1
VIII 81. *leges*	*legem* U
X 40. *palma*	*parma* U (recte!)

Multo minor est numerus lectionum singularium, i. e. earum, quas codices O non praebent, in v quam in Urbinate, neque mira haec res est, cum identidem et illius libri fontes correcti

1) cf. tab. in pag. 75 sq. propositas.

sint et librarius ipse alio fortasse quodam exemplari adhibito non pauca mutavisse vel addidisse videatur. Compluribus autem locis lectiones, quas varias appellamus, annotatae sunt a manu priore sive super textum sive in mg., nonnullos errores inter describendum ortos manus posterior (v_2) emendavit. Etiam rubricator quibusdam in versibus versatus est, velut in II 29,40, ubi verbi *saxa* prima littera ab eo expuncta et supra *s l* addita est, et in III 5,11, ubi in textu legitur *mortem*, in mg. autem ille annotavit *noctem*. Difficillimum igitur cum sit cognitu, quae codicis Vaticani 3273 lectiones sint genuinae, quae sint adventiciae, quod interpolationibus hic liber abundantior est quam ceteri, de quibus hoc loco agitur, codices commixti, Urbinas et Lusaticus, ad textum carminum Propertii restituendum ne ad hunc quidem confugiemus. Sed iam redeamus ad Lusaticum! De pretio enim illi codici tribuendo disputandum est.

Caput III. De Lusatici auctoritate.

Videamus primum, quanta auctoritate l apud singulos, qui de eo disseruerunt, viros valeat! Peper, cum classis x testem sincerum eum esse putet, Lusaticum Neapolitano vix inferiorem esse contendit. Neque Postgate eum, quamvis sit ‚a conflated codex', plane neglegendum esse censet. Ille enim, cum l propius abesse a familia y quam ab x existimet, omnibus iis locis, ubi L et A, qui cognatione sunt coniuncti cum F, desunt, lectiones Laurentiani codicis l lectionibus quasi firmari docet. Praeterea fortasse nonnulla, imprimis orthographica, quae depravata sint in F et L, genuina atque vera (‚a few vestiges of truth') in l tradita esse dicit. Quam sententiam ea de causa non comprobo, quod Lusaticus multo saepius facit cum Neapolitano quam cum F, ita ut ex hoc libro cognosci non possit, quales lectiones fuerint in Φ. Maiorem autem, ut ita dicam, honorem quam Postgate Koehler codici

l habet, quamquam ipse concedit eum inter codices commixtos esse numerandum. In Phil. tom. 64[1]) enim haec legimus:

Mein Urteil über den Wert der Handschrift ist demnach folgendes: Der Lusaticus bietet zwar die meisten richtigen Lesarten, trotzdem kommt er dem Neapolitanus an Wert nicht gleich, da er wesentlich jünger ist und diese seine Überlegenheit der Compilation aus zwei Vorlagen verdankt. Diese Vorlagen müssen aber recht gute gewesen sein, wie unter anderem auch aus den richtigen Singulärstellen zu ersehen ist. Vermöge der Vereinigung der Vorzüge beider Handschriftenklassen ist der l am besten imstande, mit N die Grundlage für den Properztext zu bilden; denn selten nur ist es nötig, zu Lesarten der übrigen Handschriften seine Zuflucht zu nehmen, so z. B. an den Stellen, wo N fehlt. Also wenn auch keine hervorragende Originalhandschrift, ist l doch **eine recht brauchbare Textquelle, deren Wert für die Kritik nicht zu unterschätzen ist.**

Hoc iudicium, quo magna Lusaticus laude effertur, renovavit Heukrath, qui in diss. pag. 62 omnia, quae Koehler scripsit, quasi tuetur; neque discedit ab illorum virorum sententia P. Rasi[2]), qui ‚omnium praestantissimum Lusaticum esse' contendit ‚post Neapolitanum, quo socio optime valeat ad textum Properti statuendum'.

Videamus primum, quid de iis lectionibus, quas ‚singulares' appellavit Koehler, iudicandum sit! In dissertatione enim inde a pag. 13 sqq. ille omnes eos locos enumerat, quibus Lusaticus solus rectam lectionem servaverit, idemque in philologi tomo commemorato[3]) annotat ea, quae non nisi in l legantur, et ea, quae non in l solo exstent, sed etiam in aliis codicibus a manibus posterioribus addita sint. Ex quibus lectionibus Heukrath in dissertationis pag. 58 eas affert, quae ‚in optimis codicibus non inveniantur'. Quos autem libros Heukrath

1) cf. pag. 416/17.
2) cf. Riv. di fil. tom. anno 1906 ed. pag. 454.
3) cf. pag. 416.

optimos esse putat? Certo neque Urbinatem neque Vaticanum eorum numero ascribit. Nam in his exemplaribus non pauca, quae quasi propria esse Lusatici et ille et Koehler docent, nobis occurrunt. Quare denuo omnes illas lectiones ‚singulares' hic proferam simulque eas, quae in U et v traditae sunt, addam, quarum partem iam Hosius[4]) collegit. Neque neglegam eos versus, ubi in O a manibus recentioribus correctura orta vel apposita sunt, quae manus$_1$ Lusatici dissentiens a ceterorum codicum librariis scripsit. Loci, quibus Koehler in l solo rectam lectionem exstare contendit, sunt hi:

In libro I.

	l	
3, 7.	*spirare* N_2 mg $F_2 V_2$ U v	*sperare* O
9, 4.	*quovis* V_2	*quaevis* O U v
11, 1.	*Ecquid* $F_2 V_2$ U v	*Et quid* O
18,16.	*deiectis* l *deiectis* v	*delectis* N V_2 *delectis* U *dilectis* A F D V
20, 4.	*minuis*, sed corr. in *minius*. *minyis* V_2 mg	*miniis* N *nimius* V corr. *minuis* A F V_1 U v *minimus* D

In libro II.

6, 5.	*deletas* l $F_2 V_2$ v mg *delectas* U	*delectas* O v in textu
18,16.	*memnone* V_2 corr; N corr; v	*mennone* O U
28,26.	*ueniet* V_2	*uenit* O U v
35.	*rhombi* V_2 mg U v	*bōbi* N *rumbi* D V *nībi* F *rōbi* F_2 L
31, 3.	*columnis* $F_2 V_2$ mg v mg	*columbis* O U v

In libro III.

1,22.	*reddet* $F_2 V_2$ U v	*reddit* O
3,32.	*rostra* F_2 V corr. U v mg	*nostra* O *ñra* v

4) cf. editionis praef. pag. X.

(l)

5, 6.	*era* l *ęra* U *aera* v	*aere* O *ire* LFDV. v pro y. l.
6, 3.	*Num* U	*Non* N *Dum* F L D V v
26.	*rhombi* V corr. U v	*bombi* N *rumbi* F L D
41.	*Quod mihi si* U v F_2V corr.	*Quod nisi et* N *Quid mihi si* F_1 L D V_1
9,14.	*miros* D mg pro v. l. LU v	*muros* N *nuros* FDV *myros* v mg (non manus solita)
10,17.	*polles* F_2V corr U v	*pelles* O
11,61.	*Curtius* V_2 mg (F_2 mg)	*Curius* NU v *Durius* F_1LDV_1
16,13.	*ambulet* V corr. U v	*ambulat* O
22, 1.	*annos* F_2 corr. L U_2 *ann*$\overset{o}{u}$*s* v	*annus* N F V U_1 *amnis* D
23.	*Clitumnus* F_2 U_2 v_1 mg	*litumnus* NU_1 v *liciminus* D (om. F) *liciinus* (*in* in ras.) V; *licīnnus* L

In libro IV.

1,79.	*Di* v	*Dic* N *Dii* F D V U
106.	*Umbra ue que* l *Umbra* $\overset{nec}{neque}$ U *Umbrane quę* N v (v mg *neq; e*)	*Umbraque ne* F L D V
3, 7.	*bactra* V_1 in ras. U v Nom.	*blactra* F_1 L D (V)
6,25.	*nereus* v U_2 mg F_2	*neruis* O U
7,63.	*Andromedeque* l *Andromedęque* U v	*Andromad(a)eque* D V; F L *Andromedaeque* NV_2
[11,17.	*innoxia*	*non noxia* O U v]
11,29.	*trophea decori* U v (Nom.)	*decora trophei* F L D V
N def. { 43.	*Non fuit* F_2V_2 mg U v	*Confuit* D V *Ton fuit* F L
46.	*insignes* et F et V corr. U v	*insignem* D L

Intellegimus ex his tabulis plurimas bonarum lectionum, quas codex l dissentiens ab O praebet, sive in U sive in v, libris Lusatico quasi cognatis, traditas esse. De quibus conferas,

quae supra[1]) annotavi. Restant hae bonae Lusatici lectiones, quae neque in U v neque in O a manibus primis scriptae sunt:

I 9, 4. *quovis* V_2 l	*quaevis* O U v
20, 4. *minuis*, quod tamen correctum est ab eadem manu in *minius*, lectionem codicum A F U v	
II 28,16. *veniet* l V_2	*venit* O U v
III 11,61. *Curtius* l (F_2)V_2 mg	*Curius* N U v *Durius* F_1 L D V_1
IV 1,106. *Umbra ue que* l	*Umbrane quę* N v (v mg *neq; e*) *Umbra neque* (*nec*) U *Umbraque ne* F L D V
7,63 *Andromedeque* l	*Andromedaeque* N V_2 (U v) *Andromad(a)eque* D V; F L

Harum autem lectionum dimidia fere pars etiam in V aut F, quamvis a manu recentiore scripta, nobis occurrit, ceterae non tam diversae sunt ab iis, quas reliqui codices sive omnes sive nonnulli continent, ut ad locos corruptos sanandos ex l remedia depromi necesse sit. Accedit, quod diiudicare non iam possumus, utrum ea, quae singularia sunt in L et U v, genuina an ex coniecturis virorum doctorum orta sint. Koehler[2]) quidem ‚magni pretii' illas lectiones esse contendit, cum et F_2 et V_2, quae saepe consentiant cum Lusatico, non modo correcturas exhibeant, sed etiam veras lectiones ex archetypo ipso sumptas servaverint. Sed haec sententia certis argumentis confirmari nequit. Id unum autem mihi versimile esse videtur omnibus iis locis, quibus aut U et v cum Lusatico consentiunt aut U vel v solus cum l contra ceteros codices stat, iam in fonte communi, quem nota X_2 designavimus, lectiones rectas exstitisse. Ubi fortasse ab initio nonnullae inveniebantur, ita ut librarium Neapolitani, quem eodem exemplari X usum esse ostendi, his locis erravisse putandum sit. Fortasse, qui primus codicem X correxit, omnium auctor est. Mihi quidem aliunde eas in X illatas esse persuasum est, cum non modo in N, sed etiam in

1) cf. pag. 53 sqq.
2) cf. diss. pag. 64.

familiae y codicibus falsa illis locis tradita sint. Quod autem ad pretium Lusatico tribuendum pertinet, laudo sententiam iudiciumque Postgatii, qui, postquam tabulas a Koehlero institutas ipse protulit, nullam fere rectam lectionem codicis l quasi propriam in iis esse docet. Deinde, ut ad rem orthographicam animos advertamus, ne iis quidem locis, quibus Lusatici scripturae maiorem fidem habendam esse Koehler[1]) putat, cognosci potest, utrum in l an in O vera et genuina servata sint, velut in I 17,2, ubi in l *adloquor*, in O *alloquor* legitur, III 6,17, ubi *Umidaque* exstat in l, *Humidaque* in ceteris. Tum paucis agendum esse censeo de ‚lectionibus singularibus' depravatis, quas Koehler accurate et diligenter collegit et in diss. pag. 14 sqq. enumeravit. Ex quibus nonnullae in U (v) quoque nobis occurrunt, velut II 6,8 *iura* in U et v, II 10,7 *ueteres* in U, quamquam postea correctum est, ibd. 16,50 *Fluminaque* in textu codicis v, II 29,18 *facit* in U, sed ab eadem manu in *fācit* mutatum, aliae. Has igitur lectiones non errore eius, qui Lusatici ipsius textum scripsit, ortas esse, sed iam in fonte fuisse verisimile est. Plurimarum illum virum quasi auctorem esse non negaverim.

Interpolationes statuendas esse Koehler dicit his locis:

I 8,19.	*pervectam* l	*praevecta* N A F U v *provecta* D V
II 1,51.	*Si* l	*Seu* cett. U v
III 18,4.	*Stracta* l	*Structa* O U v
IV 1,65.	*asis si quis* l (*asis* U, v mg) *si quis* V_2 mg	*quasuis* F L *quisquis* N D V
8,69.	*postratus* l U v	*protractus* O
10,18.	*aprico* l U v F_2 V_2	*a porco* D V_1 (L F_1)

Ex quibus lectionibus Heukrath[2]) duas interpolatas esse concedit, I 8,19 et IV 8,69, de ceteris autem Koehlerum falso iudicasse contendit. Lectiones enim, quae exstent in II 1,51 et IV 1,65, casu ortas esse, in III 18,4 librarium erravisse,

1) cf. diss. pag. 17. 2) in dissert. pag. 59 sqq.

quartam ‚interpolationem' ex fonte Lusatici sumptam esse demonstrare conatur. Quae sententia mihi non omni parte recta esse videtur. Primum, quod attinet ad versum IV 8,69, etiam in U et v *postratus* legitur, ita ut hanc lectionem non ab eo, qui exaravit Lusaticum, inventam esse, sed iam in fonte codicum communi X, fortasse in Ω ipso, exstitisse appareat. Eodem modo verbum *aprico*, quod Heukrath ex ‚x¹' sumptum esse contendit, ex illo exemplari a librario Lusatici repetitum esse existimaverim. Tum, quod de origine lectionis, quae est in versu IV 1,65, *ạṣịṣ si quis* Heukrath iudicavit, non comprobo. Ille enim oculos librarii, cum in versu 125 verba *Scandentisque asis*, in vs. 65 *Scandentes si quis* inveniret, a versu 65, qui primus fuisset alterius paginae alicuius folii, in versum 125, unde sequentis folii pagina altera coepisset, ‚proprio motu folio ipso verso' aberrasse, sed, postquam vox *asis* in textum recepta esset, statim errore cognito eum punctis illud verbum delevisse recteque verbis *si quis* sqq. scripturam continuasse in diss. pag. 59 sq. docuit. Inde igitur tricenos versus singulis paginis eius exemplaris, ex quo l descriptus sit, tribuendos esse Heukrath concludit. Sed qua de causa Lusatici librarius, si a vs. 65 ad vs. 125 casu quo, miro scilicet, oculi eius conversi sunt, syllabam *que*, quae adhaeret illi alteri *scandentis*, omisit? Deinde, cum in Urbinate quoque hoc loco *asis* nobis occurrat, alio modo lectionem *Scandentes ạṣịṣ si quis* ortam esse mihi persuasi. Equidem in illius exemplaris, quod X appellavimus, textu *Scandentes asis* fuisse, in mg. autem vel supra versum *si quis* ab aliquo viro corrigendi causa additum esse censeo. Librarius Urbinatis, quem, quae in fonte inveniebat, quasi depinxisse ostendi, solam lectionem *asis* quamvis ineptam repetivit. In Lusatici textum utraque lectio irrepsit, sed postea *asis* suppunctum est. Auctor Vaticani vel is, qui fontem eius exaravit, verba *si quis*, quae propius absunt a *quisquis*, textui inseruit, illud *asis* in mg. addidit. Quo autem modo in X vox *asis* orta sit, nec diiudicari potest nec cognosci necesse est[1]).

1) cf. Koehler, diss. pag. 66.

Lectionem quoque *prostratus*, quae exstat in versu IV 8,69, ubi ceteri codices praebent *protractus*, cum non modo in l, sed etiam in U et v occurrat, non a librario Lusatici, sed iam antea inventam esse iis existimandum est, qui interpolationem eam esse sibi persuaserunt. Mihi quidem, cum in Neapolitano hoc loco idem legitur quod in classis y codicibus, non *prostratus*, sed illud *protractus* in O traditum genuinum esse videtur. De ceteris interpolationibus cf., quae Heukrath scripsit in dissertationis paginis 59 sequentibus.

Denique Koehler in diss. pag. 18 nonnullas lectiones, quas dubias appellat, affert primumque eos locos enumerat, ubi et in Lusatico et in ceteris libris inveniantur, quae comprobari possint, velut

II 9,27.	*circumstaremus* l (U)	*circum staremus* O v
13,27.	*sequaris* l	*sequeris* O U v, quod praeferendum sit
IV 7,71.	*moneris* l	*moueris* O U v
11,17.	*innoxia* l	*non noxia* O U v

Quibus locis Koehler adiungit eos, ubi neque in O neque in l rectae lectiones exstent:

II 13,47.	*Qui* l F_2 (quod propius absit a vero)	*Quis* O U v
ibd. 31,5.	*quidem* l	*equidem* N F L V_2 U v *eadem* D V_1; ubi, cum *quidam* flagitetur, in l vera scriptura lateat.
IV 11,30.	*Eranumantinos* l (F_2V_2 mg) *Era numantinos* Uv	*Et numantinos* L D V (F_1 N om.)

Videamus, quid de singulis eius modi lectionibus iudicandum sit. Primum illud *circumstaremus*, quod etiam in Urbinate legitur, non prorsus in hanc tabulam recipi debebat, cum, quod Koehler ipse commemoravit, idem valeat atque verba *circum staremus* in O et v tradita.

Quod autem pertinet ad versum II 13,27, lectio Lusatici non dubia, sed falsa nominanda est. Futuri enim indicativum

hoc loco a poeta positum esse cum ceteri codices quasi testantur tum ex eo cognoscimus, quod brevi post in vs. 29 Propertius *pones*, non *ponas* scripsit.

Etiam in IV 7,71. librarium Lusatici, quippe qui lectionem ab iis, quas O et U v praebent, diversam inseruerit, erravisse puto, quamquam vox *moneris* sententia hic non plane caret.

De quarto exemplo supra allato paulo accuratius mihi agendum esse arbitror, quod Koehler, cuius iudicium Heukrath[1]) quoque comprobat, in diss. pag. 73 sq. lectionem Lusatici meliorem esse quam ceterorum codicum demonstrare conatus est. Ille enim sententiam Birtii[2]) secutus *non sanus*, *non certus*, *non firmus* similia pro *insanus*, *incertus*, *infirmus* similibusque verbis non nisi iis locis a poetis usurpata esse docet, ubi vocalis aut syllaba brevis — scilicet quae vocali sequenti corripiatur — antecedat, exemplaque ex Ovidii et Horatii carminibus sumpta affert, quibus haec res illustretur. Itaque, cum in versu illo Propertiano ante *innoxia* longa syllaba sine hiatu legatur, *non noxia* a sermone poetarum abhorrere Lusaticique lectionem genuinam esse contendit. Re vera apud illos scriptores hanc legem observatam esse cognoscimus, sed non video, cur alienam provinciam, ut Lusatici lectionem defenderet, Koehler adierit. Propertius enim ipse solis iis locis, quibus vocalium concursum vitari oportebat, voce *non* pro *in* syllaba neganti usus est. Tria, ex quibus haec res apparet, exempla congessit Pfeiffer[3]): primum quod exstat in I 1,26: *Quaerite* ***non sani*** *pectoris auxilia*, alterum in I 3,8: *Cynthia* ***non certis*** *nixa caput manibus*, tertium in III 15,8: *Candida* ***non tecto*** *pectore siqua sedet*. Accedunt hi versus, ubi Propertius illud praeceptum servare coactus erat, II 29,13: *Haec te* ***non meritum*** *totas exspectat in horas*, III 15,43: *At tu* ***non meritam***

1) cf. diss. pag. 64.

2) Birt, De halieuticis. Berolini 1878, p. 25.

3) G. Pfeiffer, Quibus legibus Non et Haud particulae apud poetas Romanos ... positae sint. Diss. Marpurgi 1908, pag. 20.

parcas vexare Lycinnam. Etiam in versu III 22,37, qui est *Árboreásque crucés Sinis ét non hóspita Gráis* solam ob eam causam rarior forma a Propertio posita est, quod, si verbum *inhospita* textui inseruisset, contra leges metricas commisisset. Ceteris autem omnibus locis, quibus *non* quoque hexametro includi potuit, vox privativa *in* nobis occurrit, velut in II 16,39: *Hunc* ***insanus*** *amor versis dare terga carinis*, II 27,1: *Et vos* ***incertam,*** *mortales, funeris horam*, in versu IV 3,69: ***Incorrupta*** *mei conserva foedera lecti.* Quae cum ita sint, mihi quidem persuasum est rectam esse sententiam eorum, qui Lusatici lectionem *innoxia* meliorem esse quam, quae in ceteris codicibus legantur, docent. Neque enim fuit, quod poeta adiectivum quasi cotidianum fugeret insolitamque dictionem adhiberet.

Postremo inspiciamus eos versus, in quibus et in O et in l plane rectam lectionem exstare Koehler negat! Certo, quod in vs. IV 11,30 Lusaticus praebet, propius abest a vero, quam quae in ceteris libris hoc loco inveniuntur. Nam illud *Afra Numantinos* a Scaligero coniectum, quod optime ad sensum quadrat, facile ex *(A)era n.* restitui potuit[1]. Quod autem etiam in Urbinate et Vaticano Lusatici lectio *Era numantinos* invenitur, iam in codice X *Aera* vel tale aliquid fuisse apparet; sed ne hoc quidem loco ad codices deteriores confugere oportet, cum et in F et in V a manu altera meliorem scripturam *Era* pro *Et* in mg. annotatam videamus.

Quod autem Koehler ea, quae in II 13,47 et II 31,5 Lusaticus praebeat, propius a vero abesse quam ceterorum codicum lectiones docet, falsam eius sententiam esse censeo. Primum in II 13,47 Rothstein[2], cum exclamationem a poeta positam esse demonstraret, illud *quis minuisset* idem esse atque *utinam aliquis minuisset* contendit. Quae sententia si in isto versu latet, Lusatici quoque lectio *qui* defendi potest, quo adverbio idem hic illic significari ac voce Graeca πῶς

1) cf. Koehler, diss. pag. 72.

2) Die Elegien des S. Propertius; tom. I. Berolini 1898, p. 228.

apparet et ex versu illo Enniano, quem apud Nonium[1]) legimus, *Qui illum di deaeque magno mactassint malo*, et ex Plaut. Men. 5,5,31: *Qui te Jupiter dique omnes perduint*. Sed quid sibi vellet hoc loco enuntiatio rhetorica? Immo Nestoris fatum a Propertio non nisi ea de causa commemoratur, quod inde evideat, quantum interdum bonum sit mors immatura. Neque verisimile est paulo post versus 43 sq., qui sunt *Atque utinam primis animam me ponere cunis iussisset quaevis de tribus una soror*, alteram exclamationem a poeta esse adiectam. Itaque alio modo illam sententiam explicemus! Jam Livineius coniecit in voce *Quis* verba *Cui si* latere, quae omnes fere, qui Propertii carmina ediderunt, in textum receperunt. At tamen non plane illi viri inter se consentiunt: Lachmann quidem et Hosius vocem *tam* in O traditam retinentes *longaevae* in *longae* mutaverunt. Butler autem, qui verbum *tam* ex textu removet, lectionem *longaevae* defendit, recte, ut mihi quidem videtur. Neque enim esse, cur in *longaevae senectae* offendamus, cognoscitur ex loco Vergiliano, qui exstat in Aen. V 715, *longaevosque senes ac fessas aequore matres* et ex versu, quem composuit Martialis[2]), hoc: *Nec se miretur, Caesar, longaeva vetustas*. Propertius igitur scripsit

Cui si longaevae minuisset fata senectae.

Deinde scripturam *Cui si* in *(Cuis) Quis* depravatam esse puto. Tum, ut metrum sanaretur, ab aliquo viro *tam* additum esse mihi videtur. Ergo codicum O, non Lusatici lectio propius abest a veritate, cum una in illis, in hoc duae litterae omissae sint.

Etiam in versu II 31,5 in O meliorem lectionem inveniri existimo quam in l. Lusaticus praebet *quidem*, NFLU v *equidem* habent, in DV_1 *eadem*, quod sensu caret, nobis occurrit. Quarum lectionum nullam rectam esse, sed *quidam*, quod ex Marklandi coniectura Lachmann textui inseruit, postulari Koehler contendit. Sed nonne illud *equidem* plurimis codicibus traditum optime

---

1) Vahlen, Ennianae poesis reliquiae ed. II. Lipsiae 1903. frgm. 333.
2) cf. Mart. epigr. lib. 5,3 (ed. Friedlaender t. I p. 146).

stat? Lachmann hac voce apud Vergilium, Ovidium reliquos illius saeculi poetas idem significari quod verbis *plane* aut *profecto* negat. At tamen, cum et apud eos scriptores, qui eodem saeculo atque Propertius vixerunt, et apud recentiores vocem *equidem* alicuius dicti confirmandi causa de omnibus personis usurpatam esse videamus — cf. Cic. ad Att. 13,26: *Equidem credibile non est, quantum scribam die;* Sall. Cat. 52,16: *Vanum equidem hoc consilium est;* Pers. sat. 5,45: *Non equidem hoc dubites* — sine ulla dubitatione iudicium Hosii aliorumque, qui illam in textum receperunt, sequor sententiamque Koehleri, qui Lusatici lectionem proxime abesse a vero dicit, falsam esse existimo.

Quae cum ita sint, ne his quidem locis Lusaticum adhiberi opus est. Aliae enim lectiones, quas ille codex solus praebet, multo peiores sunt quam ceterorum, aliae, quae rectae in l traditae sunt, vix ab O differunt, ita ut ab iis quoque, qui illius libri auxilio carent, coniciendo inveniri possint. Itaque idem iudicium, quod feci de Urbinate[1]), valet in Lusaticum: Codicem l non nisi iis locis, ubi Neapolitanus deficit, adhibendum esse existimo. Is autem, qui Urbinatis lectiones inspexerit, ne illic quidem ad Lusaticum confugiet. Nam plurima, quae leguntur in l, etiam in U inveniuntur. Velut in libri IV carminis undecimi versibus septimo decimo sequentibus, qui desunt in Neapolitano, semper fere illi codices inter se consentiunt, quod apparet ex tabulis in pag. 55 sqq. propositis. Dissentit alter ab altero, si neglegimus, quae ad rem orthographicam pertinent, his paucis locis

IV 11,17.	*innoxia* l (recte?)	*non noxia* O U v
29.	*per avia* l (lectio errore librarii orta est)	*per avita* O U v (recte!)
34.	*vitta* l L D v (recte!)	*victa* F U.

De ceteris versibus, qui omissi aut mutilati sunt in Neapolitano, nihil hic dici opus est; nam cum in omnibus con-

1) cf. pag. 57/58.

spiret codex l cum U et v, ea, quae scripsi de Urbinate in pag. 57, cadunt etiam in Lusaticum, cuius auctoritatem maiorem esse quam codicum U et v equidem negaverim.

Conclusio.

Paucis, cum ad finem pervenerimus, comprehendam, quae de singulorum librorum origine docui. Primum illos tres codices ex eodem fonte, qui classi X tribuendus est, prodisse censeo. Quod autem hic illic U l v et inter se dissentiunt et a Neapolitano recedunt, et fontem et eos ipsos correctorum manus passos esse verisimile est. Hoc modo nonnullae lectiones, quae propriae sunt classis y, sive familiae (A) F L sive D V, in eorum textum irrepserunt; nonnullae ex fonte aliquo, qui nunc amissus est, sumptae, complures a librariis ipsis inventae sunt. Itaque, cum ‚commixti codices' sint et Lusaticus et Vaticanus Urbinasque, non testes sinceri memoriae Propertianae, omnes auctoritate inferiores non solum Neapolitano, qui humanistarum interpolationibus prorsus caret, sed etiam libris, qui ad classem y pertinent, (A) F L D V, putandi sunt. Neque vero ad illa exemplaria nos confugere oportet, cum, ut Hosii[1]) verbis utar, ‚nihil, quod proprii pretii videatur, praebeant singularesque eorum lectiones aut leves mutationes aut dubiae aut iam aliunde, etiamsi non nisi ex correctura codicis vel lectione varia, notae sint'.

1) cf. edit. praef. pag. X.

Argumentum dissertationis.

Vita.

Fridericus Adolphus Otto Neumann natus sum in Lusatiae inferioris vico, cui nomen est Zinnitz, Non. Jan. a. MDCCCXCII patre Ottone, matre Martha e gente Radochla, quibus valde gaudeo superstitibus. Civis Borussicus sum, fidem profiteor evangelicam. Elementis et pater, qui magistri munere fungitur, et Roggisch, divini verbi minister, me erudiverunt. Deinde ab anno MCMIII usque ad annum MCMX gymnasium regium Luccaviense frequentavi. Atque maturitatis testimonio instructus primum in universitate Friburgensi, tum Berolini studiis philologicis, historicis, philosophicis me dedidi. Vere anni MCMXI Friburgum redii, autumno autem eiusdem anni Gottingam me contuli, ubi per unum semestre versatus sum. Mense Aprili anni MCMXII nomen meum relatum est in album universitatis Gryphiensis, cuius per quattuor semestria fui civis academicus.

Docuerunt me hi viri doctissimi:

Friburgenses: W. Aly, de Below, Kieckers, Levy, Paufler, Reitzenstein, Rickert, B. Schmidt, E. Schwartz, Thurneysen, Wolf.

Berolinenses: Erdmann, Kirchner, Lasson, Morf, Mutschmann, Riehl, D. Schaefer, M. C. P. Schmidt, de Wilamowitz-Moellendorff.

Gottingenses: G. Körte, Leo †, Pohlenz, H. Schultz, Viertel †, Wendland.

Gryphienses: Haußleiter, Hosius, Koegel, Kunze, Lommatzsch, Mewaldt, Otto, Pernice, Rehmke, H. Schöne, V. Schultze, Thurau, Wiegand.

Proseminarii philologici Berolinensis per unum semestre sodalis fui moderantibus de Wilamowitz-Moellendorff, Mutschmann, Kirchner, M. C. P. Schmidt, proseminarii Friburgensis regente E. Schwartz per unum semestre, Gottingensis administrante H. Schultz per unum

semestre. Vere anni MCMXII receptus sum in inferiorem seminarii philologici Gryphiensis classem, cui tum praeerant H. Schöne et Mewaldt; sex mensibus post Hosius et Schöne benigne me assumpserunt in classem superiorem, cuius per unum annum sodalis fui. Praeterea ut per duo semestria exercitationibus archaeologicis, per unum theologicis interessem, Pernice et Haußleiter mihi concesserunt.

Omnibus, qui me docuerunt, viris doctissimis gratias ago quam maximas, praecipue Carolo Hosius et Ernesto Lommatzsch, quorum alter non modo collationes, quas ipse instruxerat, Lusatici et Vaticani benigne mihi tradidit, sed etiam in hac dissertatione componenda semper consilio me adiuvit, alter in opere perficiendo optime mihi consuluit.